

Milieuprogramma 2011-2014

Gemeente Ridderkerk

20 juli 2011

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting	4
1 Inleiding	5
1.1 Structuurvisie en Schaalsprong.....	5
1.2 Doelstelling.....	7
1.3 Participatie Milieuprogramma 2011-2014.....	7
1.4 Leeswijzer.....	7
2 Evaluatie Milieuvisie 2006-2014	8
2.1 Themagericht milieubeleid.....	8
2.2 Gebiedsgericht milieubeleid.....	9
2.3 Concluderend.....	10
3 Hoe kijken we naar Ridderkerk als geheel	11
3.1 Drie schaalniveaus.....	11
3.1.1 Duurzame inwoners en ondernemers.....	11
3.1.2 Duurzame gemeente.....	11
3.1.3 Duurzame Rijnmondregio.....	13
3.2 Politieke speerpunten.....	13
3.2.1 Coalitieakkoord 'dienstbaar in vertrouwen'.....	13
3.2.2 Speerpunten verkiezingsprogramma's	14
3.2.3 Concrete acties.....	14
3.3 Concluderend.....	15
4 Thema's milieu	16
4.1 Bodem.....	16
4.1.1 Situatieschets.....	16
4.1.2 Wet- en regelgeving.....	16
4.1.3 Wat doet de gemeente.....	17
4.2 Lucht.....	18
4.2.1 Situatieschets.....	18
4.2.2 Wet- en regelgeving.....	19
4.2.3 Wat doet de gemeente.....	20
4.3 Geluid.....	21
4.3.1 Situatieschets.....	21
4.3.2 Wet- en regelgeving.....	21
4.3.3 Wat doet de gemeente.....	21
4.4 Klimaat en Energie.....	23
4.4.1 Situatieschets.....	23
4.4.2 Wet- en regelgeving.....	23
4.4.3 Wat doet de gemeente.....	23
4.5 Externe Veiligheid.....	26
4.5.1 Situatieschets.....	26
4.5.2 Wet- en regelgeving.....	27
4.5.3 Wat doet de gemeente.....	27

4.6	Natuur- en Milieu Educatie	28
4.6.1	Situatieschets.....	28
4.6.2	Wet- en regelgeving.....	28
4.6.3	Wat doet de gemeente.....	28
5	DCMR.....	31
5.1	Programma's werkplan 2011.....	31
6	Financiële onderbouwing.....	33
7	Evaluatie & Monitoring.....	35
7.1	Monitoring milieuprogramma 2011-2014.....	35
7.2	Evaluatie milieuprogramma 2011-2014.....	36

Figuren en tabellen

Figuur 4.1	A16 Ridderkerk PM10.....	18
Figuur 4.2	A16 Ridderkerk NO2.....	18
Tabel 4.1	Kwartaal kentallen meetstation Ridderkerk	19
Tabel 4.2	Overzicht (tijdelijke) grenswaarden.....	20
Figuur 4.3	Mobiele Geluidmeetpost DCMR.....	22
Figuur 4.4	Klimaatmeetstation.....	24
Figuur 4.5	Risicocontouren Kijfhoek.....	26
Tabel 6.1	Begroting Milieu 2011 t/m 2014.....	33
Tabel 7.1	Overzicht producten per thema.....	35
Tabel 7.2	Overzicht doelstellingen per thema.....	36
Bijlagen I:	participatie Milieuprogramma.....	37

Samenvatting

'Doe wat je zelf kunt maar samen sta je sterker'.

Deze 'slagzin' komt uit de inleiding van dit milieuprogramma 2011-2014. De milieuvisie 2006-2014 was vanwege verschillende redenen toe aan vernieuwing. Enerzijds vanwege veranderde wet- en regelgeving, anderzijds vanuit de noodzaak de concepten Structuurvisie en Schaalsprong te verankeren in het milieubeleid. De koppeling van deze twee concepten heeft geleid tot de volgende hoofddoelstelling van dit milieuprogramma: 'proactieve strategie waarin aandacht voor een duurzame leefomgeving centraal staat'.

Allereerst is voor het opstellen van het milieuprogramma gekeken naar het verleden. De milieuvisie 2006-2014. Per thema zijn in deze visie hoofddoelstellingen geformuleerd die in 2014 gerealiseerd moeten zijn. Hoewel het natuurlijk nog geen 2014 is, is toch gekeken naar de doelstellingen en of deze doelstellingen eventueel al gehaald zijn. De doelstellingen die nog niet zijn gehaald zijn meegenomen in dit milieuprogramma. Er zijn echter ook drie doelstellingen die niet meer terug te vinden zijn in dit programma. Deze behoren bij de thema's afval, water en groen die ook niet meer terugkomen in dit programma. Deze thema's zijn veel meer thema's die horen bij beheer (veel beheerstaken) dan bij milieu.

Samen met het Beleidsplatform Natuur, Milieu & Duurzaamheid en de werkgroep Lucht en Geluid van wijkoverleg Ridderkerk West is gekeken naar de invulling van dit milieuprogramma.

Alvorens in te gaan op de afzonderlijke milieuthema's is eerst stil gestaan bij de ontwikkeling van Ridderkerk als geheel op het gebied van milieu. Drie schaalniveaus zijn hierbij onderscheiden: duurzame inwoners en ondernemers, de duurzame gemeente en de duurzame Rijnmondregio. Per schaalniveau is aangegeven wat de inwoner of gemeente of regio zelf kan doen ter verbetering van de leefomgeving. Inwoners kunnen vaker de auto laten staan door de fiets te pakken, de gemeente moet haar verantwoordelijkheid nemen daar waar zij dat kan en daar ook consequenties aan verbinden (bijvoorbeeld het initiatief tot het opzetten van een geluidmeetpost om te kijken wat de gemeten geluidbelasting is in de gemeente). De regiogemeenten moeten gemeentegrensoverschrijdende milieuproblemen gezamenlijk aanpakken zoals nu al gebeurt op het gebied van klimaatverandering door middel van de regionale klimaatagenda.

Om het milieuprogramma breder in te steken is ook gekeken naar de speerpunten van alle politieke partijen in de gemeente (zowel coalitie als oppositie). Deze speerpunten zijn gebundeld en vertaald naar acties.

De milieuthema's Bodem, Lucht, Geluid, Klimaat & Energie, Externe Veiligheid en Educatie & Communicatie worden allen toegelicht. Wat is bijvoorbeeld de huidige situatie in onze gemeente op het gebied van Externe Veiligheid? En welke acties verbinden wij hieraan? Dit is in beeld gebracht voor alle thema's.

De DCMR voert een groot aantal milieutaken uit voor de Gemeente Ridderkerk. Naast taken op het gebied van vergunningverlening, handhaving en toezicht, voert de DCMR ook andere milieutaken uit. Het werkplan 2011 (opgesteld door de DCMR voor de gemeente) geeft het overzicht van deze taken met daaraan gekoppeld de begroting.

Hoewel het milieuprogramma een welkome aanvulling is in de opbergkast, is het toch zeker de bedoeling het programma ten uitvoer te brengen. Daarom wordt jaarlijks een voortgangsrapportage opgesteld om inzicht te bieden in de uitvoering van dit milieuprogramma.

1. Inleiding

In Ridderkerk ervaren we de lasten van de ons omringende grootschalige infrastructuur: geluidshinder, luchtvervuiling en ruimtelijke versnippering van cultuurhistorische landschappen. Sommige lasten kunnen we als gemeente zelf oplossen. Denk hierbij aan lokale bodemverontreinigingen die gesaneerd kunnen worden of het stimuleren van duurzame energievoorzieningen om een bijdrage te leveren aan de reductie van CO₂. Om andere lasten op te lossen hebben we partners nodig. Bijvoorbeeld Rijkswaterstaat, het waterschap of de stadsregio. Het beleidsplatform Natuur, Milieu & Duurzaamheid, de werkgroep Lucht en Geluid van Ridderkerk West, inwoners van onze gemeente en het lokale bedrijfsleven. Met al deze partners gaan we de gemeentegrensoverschrijdende problemen als luchtkwaliteit of klimaatverandering aanpakken. Door een lokale aanpak (doen wat je kan) en een regionale aanpak (samen sta je sterker) bereiken we een duurzaam en milieubewust Ridderkerk.

'Doe zelf wat je kunt maar uiteindelijk sta je samen sterker' is dan ook de rode draad door dit nieuwe milieuprogramma. Doe zelf wat je kunt vindt zijn oorsprong in de structuurvisie van Ridderkerk, opgesteld in 2009. Samen sta je sterker wordt vertaald met en door de schaa sprong. Beide concepten worden in deze inleiding verder uitgelegd/uitgewerkt (zie paragraaf 2.1).

Milieuvisie 2006-2014

De milieuvisie van Ridderkerk had een looptijd van 2006 tot 2014¹. Er zijn meerdere redenen om deze milieuvisie te vernieuwen: ten eerste is een groot aantal milieuthema's qua wet- en regelgeving verouderd en moet dus vernieuwd worden. Een tweede reden is de wens om meer te werken vanuit de structuurvisie, doen wat je kunt. Een derde en laatste reden is de introductie van het begrip 'schaalsprong'. Een veel gebruikte term welke grote invloed heeft op het milieubeleid maar tot nog toe te weinig toelichting heeft gekregen.

De inhoudelijke doelen die nog niet zijn bereikt tijdens de periode van de milieuvisie 2006-2014 worden in dit nieuwe milieuprogramma meegenomen. In hoofdstuk 3 volgt een uitgebreide evaluatie van de milieuvisie 2006-2014. Ter verduidelijking: er wordt geen afstand genomen van de doelen van de milieuvisie. Het milieuprogramma 2011-2014 is slechts een andere uitwerking van de doelen.

In de milieuvisie 2006-2014 staan de thema's afval, water en groen genoemd. Deze thema's komen niet meer terug in het milieuprogramma 2011-2014. Dit komt omdat deze thema's in aparte trajecten worden opgepakt en verder uitgewerkt. Bij die verdere uitwerking wordt ook aandacht besteed aan de milieucomponent die bij deze onderwerpen horen. Zeker bij afval worden ambities geformuleerd ten aanzien van het milieu. In het onderstaande overzicht is weergegeven hoe de drie genoemde thema's worden opgepakt.

Water: het Waterplan 2008-2012 is het beleidskader voor dit thema. In 2011 wordt dit Waterplan tussentijds geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt de inzet op het waterdossier heroverwogen. Vervolgens is in 2012 de evalueatie en worden nieuwe doelstellingen geformuleerd. Het is overigens van belang om hierbij aan te geven dat de meeste 'water' taken bij het Waterschap de Hollandse Delta liggen.

Afval: voor 2012 staat de aanbesteding voor de inzameling van het afval op de planning. Bij deze aanbesteding worden voorafgaande aan de aanbesteding nieuwe uitgangspunten voor het afvalbeleid bepaald. Daarbij horen ook milieu ambities. Bijvoorbeeld ten aanzien van scheidingspercentages. Het ambitieniveau is daarbij overigens wel mede afhankelijk van de bedrijfseconomische situatie.

Groen: uitgangspunt voor dit thema is het handhaven van de bestaande groenvoorziening. De structuurvisie is hierbij het kader. Bij alle ruimtelijke planontwikkeling vindt toetsing plaats op de uitgangspunten genoemd in de structuurvisie.

1.1 Structuurvisie en schaa sprong

Het milieuprogramma 2011-2014 geeft de kaders aan van het milieubeleid van de gemeente Ridderkerk. Zoals gezegd zijn die gebaseerd op de structuurvisie van de Gemeente Ridderkerk en de schaa sprong. Beide concepten worden hieronder toegelicht.

¹ www.ridderkerk.nl>leven en wonen>milieu>milieuvisie

De structuurvisie

Het eerste kader voor de invulling van het milieubeleid is de Structuurvisie van de Gemeente Ridderkerk². In de Structuurvisie Ridderkerk is een 8-tal uitdagingen opgenomen waar Ridderkerk de komende jaren voor staat.

Een duurzaam Ridderkerk wordt gezien als een belangrijke overkoepelende ambitie.

Duurzaamheid is een integraal thema dat betrekking heeft op ruimtelijke, sociale en economische aspecten (people, planet & prosperity³). De gemeente Ridderkerk moet in de eerste plaats haar eigen verantwoordelijkheid nemen (doen wat je kunt). Daarnaast moet zij andere, bovenlokale, problemen sterker gaan agenderen en daar een duidelijke stelling over innemen. Tot slot, zo stelt de structuurvisie, kan de gemeente regionaal gaan samenwerken.

De Schaalsprong

De gemeente Ridderkerk kiest met de schaalsprong voor een meer proactieve aanpak van haar milieubeleid. (Een voorbeeld: de onlangs geplaatste geluidmeetpost gaat de geluidbelasting meten in de gemeente. Zo kijkt de gemeente wat nu precies de geluidbelasting is en wat de gemeente hier zelf aan kan doen).

Concentreert de structuurvisie zich in eerste instantie op de eigen verantwoordelijkheid van de gemeente (doen wat je kunt), de schaalsprong kijkt verder naar en met andere actoren (samen sta je sterker).

Door zelf een meer proactieve houding aan te nemen verwacht de gemeente vanuit deze houding ook andere partijen te motiveren om de leefkwaliteit in de regio te verbeteren: zo kan regionaal veel meer bereikt worden. In onderstaand kader wordt de schaalsprong uitgebreid toegelicht.

Definitie schaalsprong

Ridderkerk heeft te maken met gevolgen van de grootschalige infrastructuur om ons heen, met name op het gebied van geluidshinder en luchtvervuiling. Om deze problemen aan te pakken is in het verleden veel gecommuniceerd met ministeries van Verkeer en Waterstaat (V&W) en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Milieubeheer (destijds VROM, nu ministerie van Infrastructuur en Milieu) en met buurgemeenten.

In het laatste jaar van de vorige collegeperiode hebben nieuwe inzichten geleid tot een geleidelijke verandering van houding richting andere overheden. Een verandering richting een meer proactieve aanpak. Deze stap wordt informeel 'schaalsprong' genoemd. De schaalsprong is het met elkaar (diverse overheden en andere partners) maken van een stap naar een hoger abstractieniveau bij het opstellen van nieuw milieubeleid: de houding wijzigt van een belerende vinger richting de andere overheden naar een actievere houding waarbij zelf producten en ideeën worden aangedragen ter verbetering van de leefomgeving. Zoals het onderzoek naar de mogelijke overkapping van de snelwegen A15 en A16 alsook het onderzoek naar de aanplant van duurzaam groen.

Het kader geeft aan dat de gemeente zich met de schaalsprong een meer actieve houding aanmeet waarbij zelf producten en diensten worden aangedragen ter verbetering van de leefomgeving. Voorbeelden hiervan zijn: het onderzoek naar de overkapping van de snelweg. Ook het onderzoek en de workshop om te kijken waar de aanplant van duurzaam groen positief effect kan hebben op de luchtkwaliteit is hier een voorbeeld van. Uitgangspunt is om uit te gaan van eigen kracht, eigen initiatieven duidelijk te communiceren en vervolgens de focus te verleggen naar de buitenrand van Ridderkerk en de regio. Om het voorbeeld van de luchtkwaliteit er nogmaals bij te betrekken: er zijn overschrijdingen van de normen op de lokale wegen in Ridderkerk. In het actieplan Luchtkwaliteit worden acties uitgevoerd die lokale overschrijdingen tegengaan. Dit is wat wij zelf kunnen doen. Vervolgens kan de Rijksoverheid worden aangesproken op de normoverschrijdingen op 'haar' Rijkswegen!

Een laatste voorbeeld in dit kader: de regionale klimaatagenda. In deze klimaatagenda werken de 16 regiogemeenten samen om CO₂ te reduceren. Dit doen zij door het uitvoeren van 15 projecten allen gericht op het besparen van energie. Samen bereiken we meer. De regionale klimaatagenda zal onder het thema Klimaat (H4) verder worden toegelicht.

² www.toekomstrijderkerk.nl, speciale website Structuurvisie Ridderkerk

³ Tijdens de Wereldtop duurzame ontwikkeling (Johannesburg, 2002), is profit vervangen door prosperity. Op deze manier kan, naast economische winst, ook de maatschappelijke winst in afwegingen worden betrokken.

Het begrip 'schaalsprong' is geen gemakkelijk begrip. Het is dan ook soms best lastig gebleken om aan het begrip concrete invulling te geven. Dit blijkt vooral uit de invulling van Hoofdstuk 5: de milieuthema's. Niet voor elke milieuthema is en kan de schaalessprong van toepassing zijn. Een korte toelichting hierop volgt in het betreffende hoofdstuk.

1.2 Doelstelling

Het milieuprogramma wordt opgesteld om bestaand beleid te bundelen tot een overzichtelijk document. Daarnaast geeft het milieuprogramma ook de kaders voor het nieuw te vormen beleid: de ambities van de Gemeente Ridderkerk.

De hoofddoelstelling van dit milieuprogramma is, gezien het bovenstaande, de volgende:

'Een proactieve strategie waarin een goede kwaliteit van een duurzame leefomgeving centraal staat'.

1.3 Participatie milieuprogramma 2011-2014

Voor de totstandkoming van dit milieuprogramma is overleg gevoerd met diverse participatie partners. Allereerst met het beleidsplatform Natuur, Milieu & Duurzaamheid. Dit platform bestaat uit verschillende belangenorganisaties zoals de Stichting NME Ridderkerk, de Natuurvereniging, de Fietsersbond maar ook Woonvisie en een enkele zeer betrokken burgers. Door deze ruime afvaardiging kan gesproken worden van een breed samengesteld platform met aandacht voor allerlei milieuaspecten. Het beleidsplatform is een formele adviescommissie, die het college gevraagd en ongevraagd adviseert over nieuw en bestaand milieubeleid, alsook over actuele ontwikkelingen.

Daarnaast is ook aan de werkgroep Lucht en Geluid van het wijkoverleg Ridderkerk West input gevraagd. Beide partijen zijn uitgenodigd op het gemeentehuis en hebben samen met de beleidsambtenaren langdurig van gedachte gewisseld over wat er nu in dit nieuwe milieuprogramma moet komen te staan. In bijlage 1 is het verslag en de oogst opgenomen van dit participatietraject. Tevens zijn enkele voorstellen uit dit overleg opgenomen bij de concrete acties (hoofdstuk 4).

1.4 Leeswijzer

Om bovenstaande allemaal op een juiste manier te duiden wordt van de volgende indeling gebruik gemaakt. In hoofdstuk 2 wordt verder stilgestaan bij de oude milieuvisie 2006-2014. De milieuvisie is een uitgebreid document waarin het milieubeleid werd verdeeld in thematisch milieubeleid en gebiedsgericht milieubeleid. Welke hoofddoelstellingen zijn behaald en welke doelstellingen worden meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014. Hoofdstuk 3 geeft aan hoe de Gemeente Ridderkerk er in de toekomst uit zou moeten zien op milieugebied: waar moet op ingezet worden de komende periode (2011-2014). In hoofdstuk 4 komen alle milieuthema's aan bod die nader worden uitgewerkt aan de hand van de hoofddoelstelling van dit milieuprogramma. Hoofdstuk 5 geeft inzicht in de activiteiten die de DCMR voor de gemeente uitvoert. Hoofdstuk 6 geeft inzicht in de financiële onderbouwing van het milieubeleid. Afgesloten wordt met hoofdstuk 7: het evalueren en monitoren van de doelen uit dit milieuprogramma.

2. Evaluatie Milieuvisie 2006-2014

De milieuvisie 2006-2014 is het beleidskader waarin alle te behalen milieudoelen zijn uitgewerkt. De milieuvisie is tweeledig ingezet: allereerst is er onderscheidt gemaakt per milieuthema (lucht, klimaat, bodem, groen, geluid, externe veiligheid, water en afval). Daarnaast is onderscheidt gemaakt per gebied (centrum, woongebied, gemengd gebied, bedrijfsgebied, kassengebied, buitengebied en natuur/recreatiegebied).

De hoofddoelstelling uit de milieuvisie was gebaseerd op de rijksdoelstelling als vastgelegd in het Nationaal MilieubeleidsPlan 4 (NMP-4): 'een gezond en veilig leven in een hoogwaardige leefomgeving te midden van een vitale natuur, zonder natuurlijke hulpbronnen uit te putten en de mondiale diversiteit aan te tasten'.

2.1 Themagericht milieubeleid

Deze evaluatie van de milieuvisie 2006-2014 zal eerst per thema worden behandeld. Van elk milieuthema wordt bekeken wat de hoofddoelstelling voor 2014 was en of deze doelstelling al gehaald is. Zo niet wordt deze meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014, tenzij anders aangegeven. Voor een uitgebreide samenvatting per thema wordt verwezen naar de voortgangsrapportage 2009⁴. De volgende thema's komen aan bod: afval, bodem, klimaat, externe veiligheid, geluid, lucht, water en groen.

Afval

Hoofddoelstelling 2014: een maximaal hergebruik van het vrijkomende huishoudelijk en bedrijfsafval:

Een goede uitsplitsing van afval resulteert in een vermindering van het percentage restafval. De grote hoeveelheden ingezameld plastic afval, glas, papier en textiel onderstrepen dit. Een maximaal hergebruik is echter nog niet behaald.

Doelstelling wordt verder niet meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014 (zie hoofdstuk 1).

Bodem

Hoofddoelstelling 2014: beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek in 2030

Omdat het gaat om een lange termijn-doelstelling kan nog niet worden geconcludeerd dat de doelstelling is behaald. Voor saneringen is het streven wel steeds meer verlegd naar een eindsituatie met een functionele bodemkwaliteit, waar dit eerder een multifunctionele kwaliteit was. De locatie moet na sanering dus voldoen aan de functie die er gepland is. Bij de functie wonen met tuin zal een verdergaande sanering plaatsvinden, dan bij een geprojecteerd industrieterrein. Doelstelling wordt meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014.

Klimaat

Hoofddoelstelling 2014: streven voor 2014 is dat 5% van de energiebehoefte wordt gedekt door duurzame energie

Door het samenwerken in de regionale klimaatagenda werkt de gemeente hard om bovenstaande doelstelling te bereiken. Ook het subsidiefonds duurzame energie van de gemeente hoopt hier een bijdrage aan te leveren. Het bedrijventerrein Cornelisland wordt duurzaam ontwikkeld (met de nadruk op energiebesparing), ook de inzet voor Bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard is een vorm van duurzame energie (nog nader in te vullen).

Doelstelling wordt meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014.

⁴ www.ridderkerk.nl/leven-en-wonen/milieu/milieuvisie/voortgangsrapportage

Externe veiligheid

Hoofddoelstelling 2014: risico's van risicodragende activiteiten zo veel mogelijk minimaliseren en de handhaving van alle risicodragende activiteiten uit te voeren op een verantwoord niveau.

Zolang er risicodragende activiteiten plaatsvinden binnen onze gemeentegrenzen zal genoemde doelstelling gehandhaafd moeten blijven. Met het anticiperen op nieuwe wet- en regelgeving voor het transport voor gevaarlijke stoffen zijn we goed op weg. Ook de Visie Externe Veiligheid in wording zal bijdragen aan deze doelstelling.

Voortschrijdend inzicht zal ervoor zorgen dat de risico's voor Ridderkerk altijd nog meer verlaagd kunnen worden.

Doelstelling wordt meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014.

Geluid

Hoofddoelstelling 2014: verminderen aantal geluidsgehinderden.

Er zijn nog steeds inwoners van Ridderkerk die hinder ondervinden van geluid. De belangrijkste veroorzakers voor die hinder zijn (nog steeds) de rijkswegen. In het milieuprogramma 2011-2014 wordt hier (samen met het thema Lucht) opnieuw op ingezet.

Doelstelling wordt meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014.

Lucht

Hoofddoelstelling 2014: luchtkwaliteit voldoet aan normen, aanspreken van rijk en provincie op de verantwoordelijkheden.

Hoewel het Rijk herhaaldelijk is aangesproken op haar verantwoordelijkheden voldoet de luchtkwaliteit nog niet aan de normen. De norm voor fijn stof is gelukkig al wel gehaald, hier zijn geen overschrijdingen meer voor op te tekenen. De normen voor Stikstofdioxiden zijn echter nog niet gehaald.

Doelstelling wordt meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014.

Water

Hoofddoelstelling: chemische kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater voldoet aan de gestelde normen, de ecologische toestand van de wateren voldoet aan de door de gemeente en het waterschap opgestelde doelen. Het Waterplan 2008-2012 is het beleidskader voor deze hoofddoelstelling. Pas na evaluatie van dit plan kan worden bekeken of de doelstelling is bereikt. Deze doelstelling wordt niet meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014 (zie hoofdstuk 1).

Groen

Hoofddoelstelling 2014: een duurzaam beheer van het gemeentelijk groen.

De kaders van het groenbeleid, de Hoofdgroenstructuur dateert uit 1997. In deze Hoofdgroenstructuur staat de hoofdstructuur voor het bomenbeleid en de intentie tot het behouden van een groene rand rondom Ridderkerk. Een duurzaam beheer is echter niet aan de orde.

Momenteel wordt wel nagedacht over een gedragscode bestendig beheer: dit zou betekenen dat het aspect flora en fauna ook in kaart wordt gebracht voor het bestendig beheer. Veranderingen in het bestendig beheer kunnen nadelige gevolgen hebben op de flora en fauna.

Deze doelstelling wordt niet meegenomen in het milieuprogramma 2011-2014 (zie hoofdstuk 1).

2.2 Gebiedsgericht milieubeleid

Per gebiedstype is in de milieuvisie 2006-2014 een weergave gegeven van de gebiedskenmerken met daarin geografische aanwijzingen waar deze gebieden te vinden zijn in de gemeente Ridderkerk. Tevens is per gebiedstype een huidig en een gewenst milieukwaliteitsprofiel opgesteld met daaraan gekoppeld projecten en activiteiten. Het is niet doenlijk om deze doelen hier te behandelen, daarvoor wordt wederom verwezen naar de voortgangsrapportage 2009. Er is in het milieuprogramma 2011-2014 niet meer gekozen voor de gebiedsbenadering. Tijdens de uitvoering van de milieuvisie bleek de tweedeling in thema's en gebieden niet efficiënt.

2.3 Concluderend

De voortgangsrapportage is in 2009 opgesteld om inzicht te geven aan diverse doelgroepen en instanties en overige geïnteresseerden over de door de gemeente uitgevoerde activiteiten op het gebied van milieu. Tevens is met de voortgangsrapportage verantwoording afgelegd aan het gemeentebestuur over de gemeentelijke inspanningen die de afgelopen jaren op milieugebied zijn verricht.

Zoals in de voortgangsrapportage 2009 te lezen is, en al eerder werd aangegeven, zijn niet alle doelen voor 2010 gehaald. Dit geldt ook voor de hoofddoelstellingen voor 2014. De niet gehaalde doelen worden in het milieuprogramma 2011-2014 opnieuw meegenomen indien aangegeven.

3. Hoe kijken we naar Ridderkerk als geheel

In dit hoofdstuk wordt de hoofddoelstelling vertaald in een programma. Hierbij worden de milieuthema's losgelaten. Het geeft aan hoe Ridderkerk er in de toekomst uit zou moeten zien op milieugebied. Het milieuprogramma 2011-2014 heeft de structuurvisie en de schaalessprong als uitgangspunt. Concrete doelen uit dit programma komen terug in hoofdstuk 4.

3.1 Drie schaalniveaus

Bij de verantwoording van de Milieuvisie 2006-2014 aan de gemeenteraad in 2009 werd duidelijk dat we als gemeente een vrij defensieve houding aannemen als het gaat om milieuvraagstukken. In sommige gevallen hebben we onze eigen zaken onvoldoende op orde en roepen we wel andere overheden tot de orde. Ook tussen gemeenteraad en college was deze verstandhouding terug te zien. Verantwoording is nodig. Maar daarnaast moet ook gezamenlijk worden opgetrokken om de leefomgeving in Ridderkerk te verbeteren. Enkele door de gemeenteraad geïnitieerde en door het college uitgevoerde moties zijn van dit streven al een goed voorbeeld. Zoals de motie van de raad tot het plaatsen van oplaadpalen voor elektrische auto's. De laadpalen zijn intussen al in gebruik genomen.

Belangrijk is om de defensieve houding in de toekomst om te zetten naar een proactieve houding. Deze verandering is informeel al ingeluid met de term 'schaalsprong'. Dit kan een impuls geven om te komen tot een duurzame Rijnmondregio, een duurzame gemeente met duurzame inwoners en ondernemers (drie schaalniveaus). Het is dan ook belangrijk om op de drie schaalniveaus te kijken naar verbeteringen en daarbij het evenwicht te vinden met de drie P's: People, Planet & Prosperity. Vrij vertaald naar sociale aspecten, leefomgeving en economie. Bij de uitwerking van de in hoofdstuk 4 genoemde doelen zijn de drie schaalniveaus nadrukkelijk op het netvlies gehouden. Uitgangspunt van Ridderkerk is om in de toekomst eerst de taken waar het zelf verantwoording voor draagt goed op orde te houden of te brengen. Om daarna vanuit deze stevige basis ook de regio te betrekken en de landelijke overheid te benaderen. Uiteraard is het op een aantal aspecten (lucht en geluid) ook nu al noodzakelijk om breder te kijken dan naar alleen de gemeente.

3.1.1 Duurzame inwoners en ondernemers

Een beter milieu begint bij jezelf. Een doodoener? Een oneliner? Maar zeker de basis voor een duurzaam Ridderkerk. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de inwoners en ondernemers te enthousiasmeren om milieubewust gedrag te vertonen. Het is belangrijk om burgers vanaf jonge leeftijd te betrekken bij hun directe leefomgeving en milieuvriendelijk gedrag te stimuleren. Vanuit beleving en betrokkenheid wordt indirect de eigen verantwoordelijkheid gestimuleerd. Natuur- en Milieu Educatie is tevens een krachtig instrument om in te zetten bij het aanleren van normen en waarden. Hoe gaan we om met elkaar en onze omgeving, nu en later. Daarnaast is het belangrijk om op een positieve, prikkelende manier volwassenen te betrekken bij de directe leefomgeving, het milieubeleid en duurzaamheid. Dit is noodzakelijk om verder te komen in de richting van een duurzame samenleving. De inzet van het instrument communicatie is hierbij van essentieel belang. De bijbehorende doelen zijn te vinden in paragraaf 4.6.

3.1.2 Duurzame gemeente

Op dit schaalniveau is het van belang om met alle andere participanten de neus dezelfde richting op te krijgen. Politiek, lokale milieubelangenverenigingen, wijkoverleggen, maatschappelijke organisaties en ondernemers moeten de krachten bundelen om te werken aan de gedeelde uitgangspunten. Vanuit deze gedeelde uitgangspunten moet een leefomgeving ontstaan waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de milieuwet- en regelgeving en waar mogelijk wordt gestreefd naar doelstellingen met ambitie.

Kijkend naar Ridderkerk betekent dit dat het thema duurzaamheid geïntegreerd moet worden in alle aanpalende beleidsterreinen. Het kader zoals in deze visie vermeldt dient te worden meegenomen in de beleidsontwikkeling op de andere beleidsterrein. Dit zijn:

*Ruimtelijke Ordening
Beheer openbare ruimte
Verkeer
Inkoop
Afval
Riolering*

*Grondzaken
Beheer gemeentelijke gebouwen
Verlichting
Groen
Water*

De Structuurvisie beschrijft een aantal kernpunten waarvan: 'Het nemen van de eigen verantwoordelijkheid (voor bijvoorbeeld energieneutraal bouwen, duurzame watersystemen, respect voor cultuurhistorische en landschappelijke waarden en een milieuvriendelijk mobiliteitsbeleid)' goed aansluit bij dit schaalniveau. Bij nieuwe ontwikkelingen als woningbouw of de realisatie van een bedrijventerrein moet duurzaamheid vanzelfsprekend zijn. En dan gaat het niet alleen om energie, maar alle facetten dienen te worden meegenomen. We moeten hierbij afstappen van de gebaande paden. Aansluitend bij de Structuurvisie moeten we op een aantal vlakken inzetten.

Eigen verantwoordelijkheid

De gemeente kan andere participanten enthousiasmeren door zelf het voortouw te nemen, zowel beleidsmatig als in de uitvoering. Op verschillende vlakken is hier een goede invulling aan te geven. Voor het beheer van de eigen gebouwen, het eigen wagenpark, de openbare verlichting maar ook het inkopen van goederen en diensten kunnen we ons zelf concrete doelen stellen. Dit gebeurt nog niet in alle gevallen.

Daar waar we als gemeente verantwoordelijk zijn voor de binnenstedelijke wegen moeten we met het uitvoeren van gerichte acties uit de verschillende actieplannen (Actieplan Luchtkwaliteit, Actieplan Geluid) zorgen voor een afname van de overlast. We moeten proberen de snelwegproblematiek te compenseren in de eigen gemeente. Bijvoorbeeld door het in stand houden en vermeerderen van het aanwezige groen. Met een goede advisering op ruimtelijke ordening wordt voorkomen dat gebouwd wordt op plaatsen waar dit niet kan of niet gewenst is. De luchtkwaliteit, geluidhinder en externe veiligheidsaspecten kunnen hierin bepalend zijn.

Bedrijventerreinen

Een bedrijventerrein hoeft niet per se te bestaan uit een massa grijze gebouwen. Belangrijk is ook om vanuit een hoger abstractieniveau naar de bedrijventerreinen te kijken. Aandachtspunt hierbij is hoe de terreinen nu verspreid liggen in de gemeente, hoe ze zijn ingepast en wat hieraan verbeterd kan worden. Wanneer bedrijventerreinen worden gehuld in een groenblauwe jas en wanneer meer voorzieningen worden ingepast en toegestaan op de terreinen (bijvoorbeeld horeca, openbaar vervoer, fietspaden) zal een werknemer met meer plezier naar zijn werk gaan, dan wanneer een bedrijventerrein oogt als een grijsrode statische massa. Het groen (planet) en de horeca (prosperity) stellen de werknemers in staat om tijdens de pauzes te recreëren (people). Een werknemer zal zich door de aanwezigheid van deze keuzemogelijkheden prettiger voelen (people) en daardoor ook beter presteren (prosperity). Daarnaast werken de groene en blauwe structuur (planet) als buffers richting omwonenden en kunnen ook zij gebruik maken van het gebied om te recreëren (people). Bij overleggen rond de realisatie van nieuwe terreinen en aanpassingen rond bestaande terreinen is dit het uitgangspunt.

Woningbouw

Ook moet nadrukkelijker ingezet worden op afspraken met woningcorporaties en projectontwikkelaars om te komen tot de bouw van duurzamer en energiezuinige woningen en kantoorpanden en om te komen tot het maken van een inhaalslag in de bestaande bouw. Bij nieuwbouw is het van belang om al vroeg betrokken te worden bij het proces. Aan de voorkant worden kansen gesignaleerd en wordt draagvlak gecreëerd om afspraken te maken. Dit is belangrijk omdat afspraken die het Bouwbesluit of andere wet- en regelgeving overstijgen een ambitie van alle partijen moet zijn.

Tussen 2010 en 2014 worden naar aanleiding van een project uit de subsidie Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven (SLOK) afspraken gemaakt met de woningcorporaties.

Hierbij wordt ingezet op prestatieafspraken om de CO₂ uitstoot van de huurwoningen die in bezit zijn van de woningcorporaties te reduceren. Dit moet worden uitgebouwd in de navolgende jaren. Met het afnemen van scheepsbouwactiviteiten langs de rivieroeveren ontstaat ruimte om deze open te stellen voor bewoners. Belangrijk is om niet alle oevers vol te zetten met woningen, maar ook ruimte te laten voor recreatie en natuur. De oevers moeten goed ontsloten worden met een veilig fietspadennet.

3.1.3 Duurzame Rijnmondregio

Naast aandacht voor de lokale milieuproblematiek, is het belangrijk om de positie van Ridderkerk te bezien in de regio. Milieuproblematiek stopt niet bij de gemeentegrenzen. Samenwerking in de regio is essentieel omdat ontwikkelingen buiten Ridderkerk van grote invloed zijn op de leefomgeving in Ridderkerk. De ontwikkeling van de Tweede Maasvlakte bijvoorbeeld zal een groei van het verkeer met zich meebrengen.

De snelwegen A15 en A16 vormen een steeds grotere bron van overlast, maar het ministerie van Infrastructuur en Milieu is verantwoordelijk voor het uitvoeren van maatregelen. Uit het verleden blijkt dat acties van een individuele gemeente geen veranderingen teweeg brengen in het standpunt van het ministerie. Daarom is het zoeken van regionale samenwerking onvermijdelijk zodat bovenlokale problemen, sterker dan nu, worden geagendeerd. In eerste instantie wordt gedacht aan samenwerking in BAR-verband. Maar ook bredere samenwerking met andere gemeenten (stadsregio) kan ervoor zorgen om iets gedaan te krijgen bij het ministerie.

3.2 Politieke speerpunten

Zowel het coalitieakkoord als de milieuparagrafen uit de verkiezingsprogramma's van de raadsfracties geven een eigen invulling aan het te volgen milieubeleid. Om het milieuprogramma 2011-2014 zo breed mogelijk in te zetten wordt hier het coalitieakkoord en de speerpunten van de politieke partijen (verkiezingsprogramma's) op het gebied van milieu genoemd. Er is hiervoor een clustering van onderwerpen gebruikt.

Na de uiteenzetting van de diverse speerpunten zal worden aangegeven (3.2.3) welke speerpunten meegenomen worden als concrete acties in het milieuprogramma 2011-2014.

3.2.1 Coalitieakkoord 'Dienstbaar in vertrouwen'

In het coalitieakkoord 'dienstbaar in vertrouwen' is de volgende milieuparagraaf opgenomen:

- De lucht- en geluidsoverlast, veroorzaakt door de rijkswegen, moet worden aangepakt. Acties gericht op Rijksoverheid en Rijkswaterstaat kunnen wellicht leiden tot maatregelen. De gemeente dient echter ook zelf actie te ondernemen, bijvoorbeeld door de aanplant van groene buffers. Planvorming hierover dient te geschieden in goed overleg met de organen, zoals wijkoverleg Ridderkerk-West.
- De gemeente zal zich actief beijveren voor doortrekking van de A4-zuid. Dit kan de A16 ontlasten, zodat ook dit een bijdrage kan leveren aan de vermindering van overlast.
- Ook het gedrag van de individuele burger heeft consequenties voor het milieu. Hier ligt een taak voor de gemeentelijke overheid op het gebied van voorlichting. Burgers dienen zich bewust te zijn van hun eigen verantwoordelijkheid. De gemeente kan daar aan bijdragen door energiebesparende maatregelen te stimuleren en het gebruik van consumentenvuurwerk actief te ontmoedigen.

3.2.2 Speerpunten verkiezingsprogramma's

Vanuit de partijprogramma's van de verschillende raadsfracties komen de volgende speerpunten naar voren:

- Op het gebied van klimaat en energie wordt ingezet op een vermindering van de CO₂-uitstoot op vele manieren, zoals door gebruik van duurzame energiebronnen. Bij nieuwbouw, renovatie en/of sloop-nieuwbouw moet duurzaamheid leidend zijn. Ook wordt gesproken over een klimaatneutrale gemeente Ridderkerk. In dat licht wordt het ook belangrijk gevonden de Ecologische voetafdruk te beperken, waardoor meer rekening wordt gehouden met de belangen in onder andere de Derde Wereldlanden. Ook de gemeente zelf dient het goede voorbeeld te geven op het gebied van energiebesparing en CO₂-reductie.
- Het beleidsterrein externe veiligheid moet zorgvuldige risicoanalyses aanleveren zodat hier goed op kan worden geanticipeerd bij mogelijke rampbestrijding.
- De gemeente moet met kracht bij Rijk en provincie aandringen op maatregelen om de overlast (lucht en geluid) van de snelwegen terug te dringen. Hiervoor worden verschillende maatregelen aangedragen, zoals het plaatsen van groen of schermen en het invoeren van dynamische maximumsnelheden. Ook zijn maatregelen nodig daar waar de gemeente zelf verantwoordelijk is. Sterk vervuilen voertuigen dienen uit het centrum worden geweerd met een milieuzone. Een betere doorstroming van het verkeer, het verkeersluw maken van de Rotterdamseweg en stimuleren van fiets- en openbaar vervoergebruik zijn veel genoemd.
- Bij bodemsanering zullen de kosten verhaald moeten worden op de vervuiler.
- Natuur- en Milieu Educatie verdient de aandacht en wordt daarom ook gesteund. Belangrijk is om het draagvlak hiervoor te vergroten en de doelgroepen zo goed mogelijk te bereiken.

3.2.3 Concrete acties milieuprogramma 2011-2014

Eerst is een bundeling gemaakt van de speerpunten van zowel het coalitieakkoord als de verschillende verkiezingsprogramma's. Deze bundeling is gemaakt per milieuthema. Vervolgens is gekeken welke concrete acties hieraan gekoppeld kunnen worden. Voor sommige acties geldt dat andere beleidsterreinen zich hier al mee bezighouden. In dat geval wordt verwezen naar een beleidsdocument. Alle andere acties zijn terug te vinden in hoofdstuk 4.

Lucht en Geluid

Aanpakken luchtkwaliteit en geluidsoverlast Rijkswegen en de Rotterdamse weg.

- Acties:
- Aanpakken verkeer Rotterdamse weg (downgraden Rotterdamse weg)
 - Aandringen bij het Rijk op maatregelen (plaatsing van schermen/groen of het invoeren van dynamische snelheden, doortrekken A4 Zuid)
 - Instellen milieuzone (Bevoorradersprofiel Ridderkerk Centrum)
 - Stimuleren voet- en fietsverkeer (Verkeersplan Ridderkerk, Module langzaam Verkeer)
 - Duurzaam openbaar vervoer
 - Inzetten Groen ter verbetering van de Luchtkwaliteit

Klimaat en Energie

Vermindering uitstoot CO₂

- Acties:
- Klimaatneutrale gemeente
 - CO₂ footprint
 - Energiebesparing en CO₂ reductie

Natuur- en Milieu educatie

Burgers informeren over wat zij zelf kunnen doen om bij te dragen aan een duurzame samenleving

- Acties:
- Informatie energiebesparende maatregelen
 - Ontmoedigen gebruik consumentenvuurwerk

Bodem en Externe veiligheid

- Acties:
- Anticiperen bij rampbestrijding
 - De vervuiler betaalt: kosten bodemsanering verhalen op veroorzaker

3.3 Concluderend

Om te komen tot een duurzaam Ridderkerk zijn acties nodig op alle drie de schaalniveaus. Inwoners en ondernemers van de Gemeente moeten door middel van communicatie en educatie gewezen worden op het belang van duurzaamheid: people, planet & prosperity. Maar ook het wijzen op de gevolgen van het afsteken van vuurwerk is belangrijk: het is niet alleen leuk, het afsteken heeft ook een keerzijde voor het milieu. Denk daar ook eens aan.

Het schaalniveau van de gemeente, de duurzame gemeente. Eigen verantwoordelijkheid is heel belangrijk en een uitgangspunt van de schaalessprong: geef als gemeente zelf het goede voorbeeld! Tot slot: duurzame regio. Als onderdeel van de BAR gemeenten maar vooral als onderdeel van de stadsregio gebeurt er al veel op het gebied van milieu (regionale klimaatagenda). Deze samenwerkingen moet de gemeente dan vooral ook voortzetten.

4. Thema's Milieu

In dit hoofdstuk komen de volgende milieuthema's aan bod: bodem, lucht, geluid, klimaat en energie, externe veiligheid en Natuur- en milieu educatie. Per thema wordt beschreven wat de huidige stand van zaken is (situatieschets), welke wet- en regelgeving van toepassing is, wat de gemeente Ridderkerk doet op dit thema en welke producten dit ons oplevert. In hoofdstuk 6 (financiële begroting) wordt per thema weergegeven wat hiervan de financiële consequenties zijn. Hoewel niet letterlijk opgeschreven, wordt elk thema benaderd vanuit de kaders schaalprong en structuurvisie: hoe past het thema binnen deze kaders en/of wat moet er in de toekomst veranderen om wel binnen deze kaders te werken?

4.1. Bodem

4.1.1. Situatieschets

Na een herziening van de bodemkwaliteitskaarten in 2007 staat alweer een nieuwe herziening op het programma. In 2012 moeten de nieuwe kaarten vastgesteld zijn⁵. Dit opnieuw vaststellen is een vijfjaarlijkse verplichting en draagt bij aan een goed beeld van de bodemkwaliteit van verschillende deelgebieden in de gemeente. Het onderscheid in de deelgebieden wordt verkregen door het soort bebouwing en de historie. De bodemkwaliteitskaarten worden vooral gebruikt om verplaatsing van verontreiniging bij grondverzet te voorkomen. Grondverzet vindt plaats als bij werkzaamheden een partij grond vrijkomt die ergens anders in de gemeente weer wordt hergebruikt. Uit de bodemkwaliteitskaarten blijkt dat in de oude kernen en de lintbebouwingsgebieden de bodem matig verontreinigd is. De overige gebieden (woonwijken, bedrijventerreinen en buitengebied) zijn over het algemeen licht verontreinigd. Relatief gezien is de Ridderkerkse bodem schoner dan een gemeente als Rotterdam en is de bodem van gemeenten op Voorne-Putten (Brielle, Westvoorne ed) weer iets schoner dan onze grond.

Naast een algemene bodemkwaliteit per zone bestaat nog een aantal locaties met puntbronverontreinigingen. Deze verontreinigingen zijn ontstaan door voormalige bedrijfsactiviteiten en concentreren zich op één plek. Alleen de bedrijfslocatie zelf is verontreinigd. Deze verontreinigingen worden ingedeeld in verschillende categorieën. Het zwaartepunt voor de aanpak van deze verontreinigingen ligt de komende jaren bij de spoedeisende gevallen. De spoedeisendheid wordt gebaseerd op risico's voor de mens, voor de ecologie of voor verspreiding. Deze locaties moeten voor 2015 gesaneerd dan wel beheerst worden. Voor de overige locaties is dit 2030. Om alle gevallen van bodemverontreiniging in beeld te brengen gebruikt de gemeente Ridderkerk een bodeminformatiesysteem.

Alle bouwactiviteiten in de gemeente worden getoetst op bodemaspecten om te voorkomen dat gebouwd wordt op verontreinigde grond. Daarnaast heeft de provincie Zuid-Holland bodembeschermingsgebieden aangewezen rond de drinkwaterwingebieden, gericht op de bescherming van de kwaliteit van het grondwater.

4.1.2. Wet- en regelgeving

Het wettelijk kader voor bodembescherming ligt in Nederland vast in de Wet Bodembescherming (2006). Ook de Wet Milieubeheer draagt bij aan de bescherming, met name voor inrichtingen. Vroeger werd alles gesaneerd tot de locatie schoon was. Met de voortzetting van het toenmalige beleid zou het nog zeker honderd jaar duren voordat de Nederlandse bodem 'schoon' is. Nieuwe regels moeten er voor zorgen dat de bodemverontreinigingsproblematiek in circa vijftientig jaar wordt beheerst. Ook is het nu mogelijk om eenvoudige, gelijksoortige saneringen in een kortere tijd af te ronden onder het Besluit Uniforme Saneringen. Het Besluit Bodemkwaliteit bevat de regels voor kwaliteitsborging van de bodemwerkzaamheden (Kwalibo), en voor omgaan met bouwstoffen, grond en baggerspecie.

⁵ Voor de startnotitie Implementatie bodem besluit:
<http://ridderkerk.nl/smartsite.shtml?id=62848>

4.1.3. Wat doet de gemeente

De hoofddoelstelling Bodem 2014: het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek (uiterlijk in 2030).

Deze doelstelling houdt in dat alle locaties met bodemverontreiniging tenminste zijn geregistreerd en dat de bodemkwaliteit in verhouding tot de functie van de locatie acceptabel is.

Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld de bodemkwaliteit van een woonwijk beter moet zijn dan de bodemkwaliteit van een industrieterrein.

Deeldoelstellingen Bodem milieuprogramma 2011-2014:

- Het verkrijgen van een volledig inzicht in de totale bodemproblematiek en saneringsopgave van de gemeente;
- Het saneren dan wel beheersen van de spoedeisende locaties voor 2015;
- Het actualiseren van de bestaande bodemkwaliteitskaart en het bodembeleid in 2012 in BAR-verband;
- Ontsluiten van bodeminformatie via internet;
- Handhaving van het Bouwstoffenbesluit in samenwerking met de DCMR;
- Streven naar maximaal hergebruik van vrijkomende grond in samenwerking met in eerste instantie de BAR-gemeente, maar ook met de andere omliggende gemeenten;
- De vervuiler betaalt indien mogelijk: kosten bodemsanering verhalen op veroorzaker

Producten

Internetmodule voor de ontsluiting van bodeminformatie (2011)

Bodembeleid (2012)

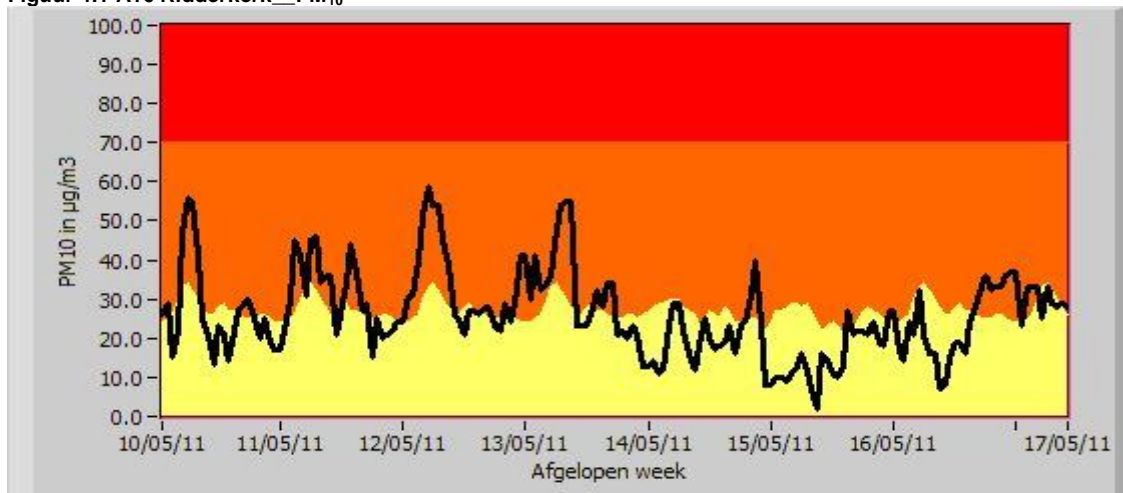
Bodemkwaliteitskaarten (2012)

4.2. Lucht

4.2.1. Situatieschets

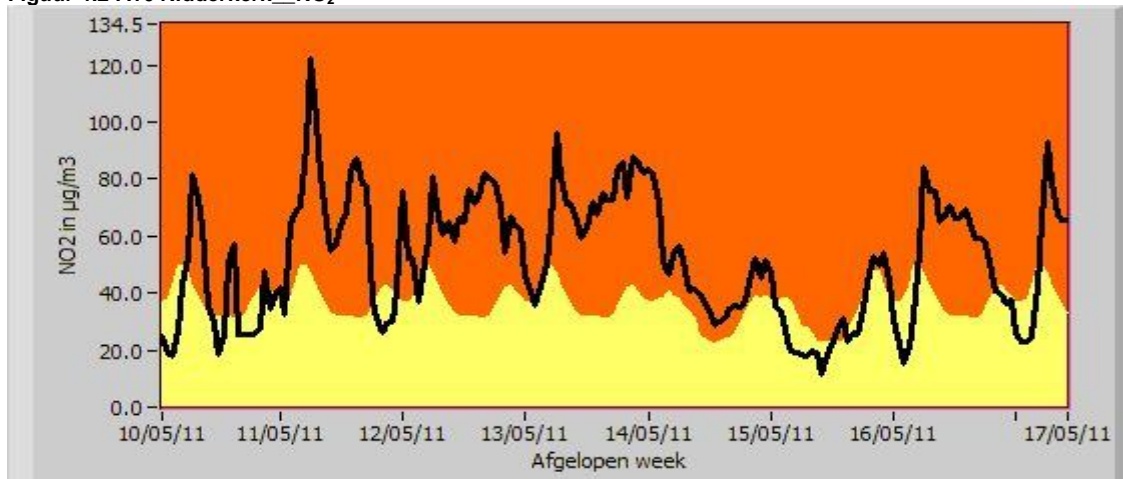
De luchtkwaliteit in de Gemeente Ridderkerk verdient nog steeds de aandacht. Niet alleen wordt de gemeente Ridderkerk doorkruist door de rijkswegen A15 en A16, ook de drukke Rotterdamse weg ligt midden in de gemeente. Ook enkele binnenstedelijke wegen in de gemeente, zoals de Geerlaan of Rijnsingel zijn wegen waar veel verkeer overheen moet. Hoe meer verkeer, hoe slechter de luchtkwaliteit? Om dit in de gaten te houden meet en rapporteert de gemeente over de luchtkwaliteit. Het meetpunt langs de A16 (Hogeweg) meet sinds juli 2004 diverse componenten als Benzeen, O₃ (ozon), NO₂ (Stikstofdioxide) en PM₁₀ (Fijn stof). Deze metingen laten zien dat de gemeente voldoet als het gaat om de normen voor fijn stof (PM₁₀). Aan de normen voor Stikstofdioxide wordt echter (nog) niet overal voldaan. In figuren 5.1 en 5.2 zijn de meetresultaten te zien voor PM₁₀ en NO₂ voor het meetpunt aan de Hogeweg⁶.

Figuur 4.1 A16 Ridderkerk __ PM₁₀

Actuele meetwaarde: 28 µg/m³ - **Hoogste uurwaarde:** 59 µg/m³ (16 mei 2011, 17:09 uur)

Figuur 4.2 A16 Ridderkerk __ NO₂

Actuele meetwaarde: 66 µg/m³ - **Hoogste uurwaarde:** 122 µg/m³ (16 mei 2011, 17:11 uur)

Toelichting bij figuur 5.2:

De meetwaarde voor NO₂ zijn hoog: 66 µg/m³. Let op: dit is een momentopname. Deze meetwaarde is deels te verklaren door het tijdstip van de meting, tijdens de spits. Het optrekken en afremmen van verkeer (stagnatie) zorgt voor meer luchtvervuiling dan verkeer wat doorrijdt.

⁶ <http://www.dcmr.nl/luchtkwaliteit/A16%20Ridderkerk.htm>

Onderstaande tabel (tabel 4.1) geeft aan dat voor de meeste componenten de concentraties in het eerste kwartaal van 2011 lager zijn dan in voorgaande jaren (let op: dit geldt alleen voor Q1). Alleen PM₁₀ is hoger. Dit is voornamelijk te verklaren door de bijzondere weersomstandigheden in het eerste kwartaal van 2011. In maart heeft het vrijwel niet geregend waardoor de stofdeeltjes niet uit de lucht zijn gewassen⁷.

Tabel 4.1 Kwartaal kentallen meetstation Ridderkerk

Q1	NO ₂	NO _x	PM ₁₀	PM ₁₀
	Gem.	Uurgem. (99,8 percentiel)	# dagen dag gem.>50 µg/m ³	Gem.
2011	47,3	146	16	33,5
2010	55,1	140	9	28,5
2009	56,6	155	7	29
2008	56,7	187	6	29,5
2007	51,4	130	3	26,8
2006	52,8	164	4	31,5
Norm	40	200	35*	40

* Naar rato per kwartaal zou dit 9 zijn

Naast de metingen door de DCMR stelt de gemeente ook jaarlijks de rapportage luchtkwaliteit op. In deze rapportage zijn de gegevens te lezen die voor onze gemeente berekend zijn (geen metingen) door middel van verkeersmodellen. Deze berekeningen worden onder andere gemaakt op basis van verkeersgegevens en technische gegevens (euronormen). De berekeningen laten eenzelfde beeld zien als de metingen aan de Hogeweg: aan de normen voor PM₁₀ wordt voldaan, de normen voor NO₂ worden nog niet overal gehaald⁸.

4.2.2 Wet- en regelgeving

De problematiek rond luchtkwaliteit in het stedelijke gebied heeft geleid tot Europese regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit. Deze regelgeving is op nationaal niveau vertaald in de Wet luchtkwaliteit 2007 (Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) Staatsblad 2007, 414). De luchtkwaliteitsnormen zijn gebaseerd op adviezen van de Wereld Gezondheidsorganisatie (World Health Organization of WHO)

Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (hierna NSL) is een samenwerkingsprogramma van de rijksoverheid en decentrale overheden in gebieden waar de normen voor de luchtkwaliteit worden overschreden. Het NSL is opgesteld omdat Nederland niet tijdig kon voldoen aan de vastgestelde normen voor fijn stof (2005) en stikstofdioxide (2010). Nederland heeft door het opstellen van het NSL uitstel gekregen van het voldoen aan de normen. Nu moet medio 2011 voldaan worden aan de normen voor fijn stof, en voor 1 januari 2015 aan de normen voor stikstofdioxiden.

In het NSL zijn maatregelen opgenomen om ervoor te zorgen dat Nederland straks ook daadwerkelijk voldoet aan de gestelde normen. Een van deze maatregelen is het plaatsen van 2 schermen langs de A15/A16 vanwege de overschrijding van stikstofdioxide. Veel inwoners van Ridderkerk, in het bijzonder inwoners uit de wijk West, kijken uit naar de plaatsing van deze schermen. De minister van Infrastructuur en Milieu, mevrouw Schultz van Haegen, heeft aangegeven dat uit de monitor 2011 (behorende bij het NSL) moet blijken of de schermen daadwerkelijk geplaatst zullen worden. Als uit de monitor 2011 blijkt dat er overschrijdingen zijn voor stikstofdioxiden, zullen de schermen worden geplaatst. Dit is nu nog onduidelijk.

⁷ www.ridderkerk.nl/leven-en-wonen/milieu/luchtkwaliteit/meetpunt-luchtkwaliteit/Rapportage-meetpunt-1e-kwartaal-2011

⁸ www.ridderkerk.nl/leven-en-wonen/milieu/luchtkwaliteit/berekeningen-van-de-Ridderkerkse-luchtkwaliteit

Tabel 4.2 met overzichten (tijdelijke) grenswaarden

Component	Criterium	Tijdelijke grenswaarde	Grenswaarde
<i>tot 11 juni 2011</i>			
PM ₁₀ (fijn stof)	Daggemiddelde grenswaarde die jaarlijks 35 keer mag worden overschreden	75 µ/m ³	50 µ/m ³
	Jaargemiddelde grenswaarde	48 µ/m ³	40 µ/m ³
<i>tot 1 januari 2015</i>			
NO ₂ (stikstofdioxide)	Uurgemiddelde grenswaarde die jaarlijks 18 maal overschreden mag worden	300 µ/m ³	200 µ/m ³
	Jaargemiddelde grenswaarde	60 µ/m ³	40 µ/m ³

4.2.3 Wat doet de gemeente

De hoofddoelstelling Lucht 2014: voldoen aan de grenswaarden voor fijn stof en NO₂. Er zijn nu nog normoverschrijdingen van NO₂ in de gemeente Ridderkerk. Die moeten worden tegengegaan. Ook is de ongerustheid van de inwoners van onze gemeente aanleiding om tot actie over te gaan.

Actieplan Luchtkwaliteit

Om de luchtkwaliteit te verbeteren en om aan de normering te voldoen (en verder) heeft de Gemeenteraad van Ridderkerk in mei 2011 het actieplan Luchtkwaliteit Ridderkerk 2010-2014⁹ vastgesteld. In dit actieplan staan 12 maatregelen die worden uitgevoerd in de periode van het actieplan. Maatregelen zijn onder meer: het verschonen van het eigen wagenpark, stimuleren van carpoolen, stimuleren tele- thuiswerken, duurzaam openbaar vervoer, beperken afsteekplaatsen vuurwerk en het strategisch plaatsen van groen.

Samenwerking met andere actoren

Naast de uitvoering van het actieplan tot en met 2014, gaat de gemeente samen werken met andere actoren die een bijdrage kunnen leveren aan een verbetering van de luchtkwaliteit, zoals Rijkswaterstaat en het waterschap. De gemeente moet in gesprek blijven met deze en andere partners: alleen zo kan de luchtkwaliteit in onze gemeente (en de ons omringende gemeenten) verbeteren.

Deel doelstellingen Lucht milieuprogramma 2011-2014

- Uitvoeren acties actieplan Luchtkwaliteit Ridderkerk 2011-2014
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu blijven wijzen op de noodzaak tot het plaatsten van schermen in onze gemeente
- Overleg Waterschap Hollandse Delta met betrekking tot het downgraden van de Rotterdamse weg (vastgelegd in de Structuurvisie Ridderkerk)
- Zoeken naar mogelijkheden tot het plaatsen van groen langs de Rijkswegen in samenwerking met Rijkswaterstaat ter verbetering van de luchtkwaliteit en leefomgeving (bomen helpen immers ook voor het reduceren van CO₂).
- Monitoren gebruik laadpalen voor elektrisch rijden in 2012

Producten

Actieplan Luchtkwaliteit Ridderkerk 2011-2014 (2011)
Rapportage Luchtkwaliteit (2011, 2012, 2013 en 2014)

⁹ www.ridderkerk.nl/leven-en-wonen/milieu/luchtkwaliteit/actieplan-luchtkwaliteit-2011-2014

4.3. Geluid

4.3.1. Situatieschets

Geluidhinder door wegverkeer is nog steeds een van de belangrijkste bronnen van milieuhinder in de gemeente. De belangrijkste geluidbronnen zijn de rijkswegen A15 en A16. Ook de Rotterdamse weg, de Rijnsingel, Vlietlaan, Geerlaan en burgmeester de Zeeuwstraat zijn drukke wegen waar veel verkeer rijdt. Meer verkeer betekent bijna altijd ook meer overlast, voor zowel de geluidproblematiek als de luchtkwaliteit. Beide milieuthema's worden dan ook vaak aan elkaar gekoppeld.

4.3.2. Wet- en regelgeving

De Gemeente Ridderkerk is verplicht elke 5 jaar geluidbelastingkaarten op te stellen. Deze verplichting vloeit voort uit Europese wetgeving. Deze wetgeving, de Europese richtlijn Omgevingslawaai (nr. 2002/49/EG) is in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de wet Geluidshinder (besluit & regeling omgevingslawaai). Ridderkerk is hierbij ingedeeld als onderdeel van de agglomeratie Rotterdam-Dordrecht. Op de geluidbelastingkaarten¹⁰ is de geluidbelasting in Ridderkerk te zien als gevolg van wegverkeer maar ook als gevolg van bijvoorbeeld scheepvaart. De geluidbelastingkaarten dienen ervoor de geluidproblematiek inzichtelijk te maken voor de inwoners.

Met deze kaarten hangt het actieplan Geluid nauw samen. In het actieplan Geluid¹¹ moet de gemeente inzichtelijk maken wat de geluidbelasting is (door middel van de geluidbelastingkaarten) en hoe zij dit denkt aan te pakken (het actieplan zelf).

4.3.3. Wat doet de gemeente

De hoofddoelstelling Geluid 2014: verminderen aantal geluidsgehinderden door het terugdringen van geluidsoverlast veroorzaakt door wegverkeer en industrielawaai. De gemeente wil dit onder meer bereiken door de volgende acties.

Geluidmeetpost

De geluidbelastingkaarten zijn gebaseerd op berekeningen. Deze berekeningen zijn weer gemaakt op basis van diverse gegevens zoals verkeersgegevens en intensiteitgegevens. Het blijven echter berekeningen. De Gemeente Ridderkerk heeft besloten om te kijken hoe de berekeningen zich verhouden tot gemeten waarden. Waarom? Mensen kunnen wat sceptisch zijn als het gaat om berekeningen en zien liever gemeten waarden. Een andere reden is dat de gemeente door de metingen (naast de geluidbelastingkaarten) een meer compleet beeld krijgt van de geluidhinder in Ridderkerk.

De geluidsmetingen zijn als volgt opgezet. De DCMR heeft de opdracht gekregen om op 12 verschillende locaties een meting (zie figuur 4.3 op bladzijde 22) te doen. Dit doen zij door middel van de inzet van een mobiele geluidmeetpost. De meting duurt een maand per locatie. De metingen zijn te volgen op een speciaal daarvoor opgezette website: <http://noisenetdcmr.nl/Ridderkerk.html>.

¹⁰ [www.ridderkerk.nl/leven-en-wonen/milieu/geluid/geluidbelastingkaarten 2007](http://www.ridderkerk.nl/leven-en-wonen/milieu/geluid/geluidbelastingkaarten-2007)

¹¹ [www.ridderkerk.nl/leven-en-wonen/milieu/geluid/actieplan Geluid 2008](http://www.ridderkerk.nl/leven-en-wonen/milieu/geluid/actieplan-Geluid-2008)

Figuur 4.3 Mobiele Geluidmeetpost DCMR

Saneringsprogramma

De gemeente Ridderkerk gaat in juli 2011 een bestuursovereenkomst tekenen met de provincie Zuid-Holland. In deze overeenkomst is opgenomen dat de gemeente subsidie krijgt om 14 woningen op de A-lijst te saneren. De A-lijst is een lijst waar woningen op staan die op 1 maart 1986 een geluidbelasting hadden van 65 dB of meer vanwege verkeerslawaai. Officieel staan er voor Ridderkerk nog 28 woningen op deze lijst. De gemeente gaat, samen met de DCMR, opnieuw onderzoeken of deze lijst nog actueel is. Daarna worden maatregelen getroffen (indien nodig) om de geluidbelasting op deze woningen te verminderen.

Deel doelstellingen Geluid milieuprogramma 2011-2014

- Ministerie van Infrastructuur en Milieu blijven wijzen op de noodzaak tot het plaatsten van schermen in onze gemeente (zie Lucht, paragraaf 5.2).
- Aandringen op stil asfalt op de Rotterdamse weg (waar noodzakelijk) bij het Waterschap de Hollandse Delta (2011-2012)
- Uitvoeren acties Actieplan Geluid (2014, stil asfalt op eigen wegen)

Producten

Rapport geluidsmetingen gemeente Ridderkerk (2012)

Saneringsprogramma A-lijst Ridderkerk (2011-2012)

Geluidbelastingkaarten (2012)

Actieplan Geluid (2013)

4.4. Klimaat en energie

4.4.1 Situatieschets

De gemeente Ridderkerk heeft van 2004 tot 2007 een klimaatbeleids- en actieplan tot uitvoering gebracht. Dit plan was gebaseerd op de subsidie van het Rijk, beter bekend als BANS (Bestuurs Acoörd Nieuwe Stijl). In dit akkoord hebben het Rijk, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) afgesproken dat vooral provincies en gemeenten zich meer gaan inzetten voor reductie van broeikasgassen.

De 16 regiogemeenten van de stadsregio Rotterdam hebben in juni 2008 afgesproken dat de uitstoot van Kooldioxide (CO₂) in 2025 40% lager moet zijn dan die in 1990 was. Om dit te bereiken is een plan van aanpak opgesteld. De regionale klimaatagenda¹². In deze agenda zijn 15 projecten gepresenteerd die alle regiogemeenten samen ten uitvoer kunnen brengen. De regionale klimaatagenda wordt uitgevoerd met behulp van de rijkssubsidie SLOK (Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven). Ridderkerk is zowel bestuurlijk als ambtelijk trekker van het project 'samen naar een energiezuinige sociale huursector'. In dit project wordt er gezocht naar mogelijkheden om energie te besparen in de bestaande sociale woningbouw.

4.4.2 wet- en regelgeving

De Europese Unie (hierna EU) heeft afgesproken vóór 2020 20% CO₂ te besparen ten opzichte van 1990. Voor Nederland betekent dit 16% CO₂ reductie in 2020 ten opzichte van 2005. Het Kyoto protocol (afpraak onder het klimaatverdrag, ondertekend door veel rijke industrielanden) streeft naar 6% minder CO₂ uitstoot in 2012 ten opzichte van 1990.

De stadsregio streeft zoals gezegd naar 40% minder uitstoot van CO₂ in 2025 ten opzichte van 1990. Uit monitoring blijkt dat de uitstoot van CO₂ in de regio juist gestegen is sinds 1990 met maar liefst 16% tot 6,4 megaton in 2009. De stadsregio zal nu een reductie moeten bereiken van 48% om de doelstelling nog te halen.

4.4.3. Wat doet de gemeente

De hoofddoelstelling Klimaat 2014: terugdringen uitstoot CO₂ en geleidelijk overgaan naar een duurzame energiehuishouding in de gemeente. Hoe dit te bereiken?

Regionale Klimaatagenda

De gemeente Ridderkerk is een deelnemer aan de regionale klimaatagenda. Zij heeft zich gecommitteerd aan 6 projecten van de 16 projecten die in de regionale klimaatagenda worden genoemd. Waaronder het project 'samen naar een energiezuinige sociale huursector'. Ridderkerk is zowel ambtelijk als bestuurlijk trekker van dit project. Het project zoekt naar mogelijkheden om, samen met woningcorporaties, de sociale huursector energiezuiniger te maken. In het najaar van 2009 zijn er voor alle 16 regiogemeenten en de woningcorporaties een viertal workshops gegeven om te kijken hoe gemeenten en corporaties elkaar kunnen versterken. De uitkomsten zijn verder meegenomen in de projectgroep. Eind 2012 moet het project zijn afgerond.

Footprint CO₂

Eind 2011 zal de gemeente Ridderkerk beschikken over haar eigen CO₂ footprint. Op deze footprint is te zien welke impact de Gemeente Ridderkerk (en al haar inwoners) hebben op de klimaatverandering. Door verkeersgegevens, industriegegevens, gegevens aangaande glastuinbouw maar vooral ook gegevens die betrekking hebben op het energieverbruik te verwerken in een overzicht ontstaat er een CO₂ footprint die een onzekerheid heeft van ongeveer 20%. Over 2 jaar kan de CO₂ footprint nog preciezer gemaakt worden (onzekerheid van 5%), daarvoor zijn we afhankelijk van de gegevens van netbeheerder Stedin.

Duurzame inrichting bedrijventerreinen

Duurzaamheid wordt gezien als integraal thema dat betrekking heeft op ruimtelijke, sociale en economische aspecten (people, planet and prosperity). Werkgelegenheid maakt hier een essentieel onderdeel van uit. Ridderkerk wil de bestaande werkgelegenheid koesteren.

¹² <http://klimaatagenda.stadsregio.nl>

De Gemeente Ridderkerk zet hierom in op het behoud en de verbetering van bestaande bedrijventerreinen en winkelcentra en de duurzame ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen¹³. Met de ontwikkeling van de bedrijventerreinen Cornelisland en Nieuw Reijerwaard wordt hier invulling aan gegeven.

Subsidieregeling duurzame energie

Begin 2009 heeft de gemeente een nieuwe subsidie in het leven geroepen: subsidie bij de aanschaf en/of installatie van duurzame energievoorziening. Indien particuliere inwoners van de gemeente zonnepanelen, een zonneboiler of bijvoorbeeld een kleine windturbine aanschaffen kunnen ze bij de gemeente maximaal €1000,- subsidie krijgen op het aankoopbedrag. Ook non profit organisaties kunnen een subsidie krijgen van maximaal €2000,-.

In het kader van de subsidieregeling duurzame energie, en daarmee ook de mogelijkheid tot het plaatsen van een windturbine, zal de gemeente nader invulling gaan geven aan het beleid ten opzichte van windmolens en windturbines. In sommige gevallen moet het plaatsen van windmolens/turbines mogelijk gemaakt worden.

Klimaatmeetstation

In 2011 is in de Gemeente Ridderkerk, naast het knaagdierencentrum en het Natuur- en Milieucentrum een klimaatmeetstation gezet (figuur 4.4). Dit meetstation maakt deel uit van een netwerk van meetstations in de regio Rotterdam - Rijnmond. Het doel van het meetstation is het meten van het klimaat in en rond de stad. Zo meet het station onder meer: wind (windmeter), straling (stralingsmeter voor zonnestraling) en neerslag. De gegevens worden gebruikt voor klimaatonderzoek. Zo kunnen we ons beter voorbereiden op een veranderend klimaat (ook wel bekend als klimaatadaptatie).

Het meetstation werkt overigens via een zonnepaneel dus is zelf klimaatneutraal.

Figuur 4.4 klimaatmeetstation

¹³ www.ridderkerk.nl/ondernemen/duurzaamheid als uitgangspunt

Deel doelstellingen Klimaat milieuprogramma 2011-2014

- Regionale Klimaatagenda uitvoeren (2011-2012)
- Streven naar klimaatneutrale gemeente
- Verder stimuleren subsidie duurzame energie (2011)
- Beleid windenergie (2012)
- CO₂ footprint (2012-2014)
- Inventarisatie Groene Daken: luchtfoto om te zien waar veel energie verloren gaat, daar kan op worden ingezet (Beleidsplatform N,M&D, uit te voeren in 2012)
- Monitoring duurzame inrichting bedrijventerreinen (tot 2014)

Producten

CO₂ footprint (in 2011 en 2014)

Beleidskader voor windenergie (2012)

4.5. Externe veiligheid

4.5.1. Situatieschets

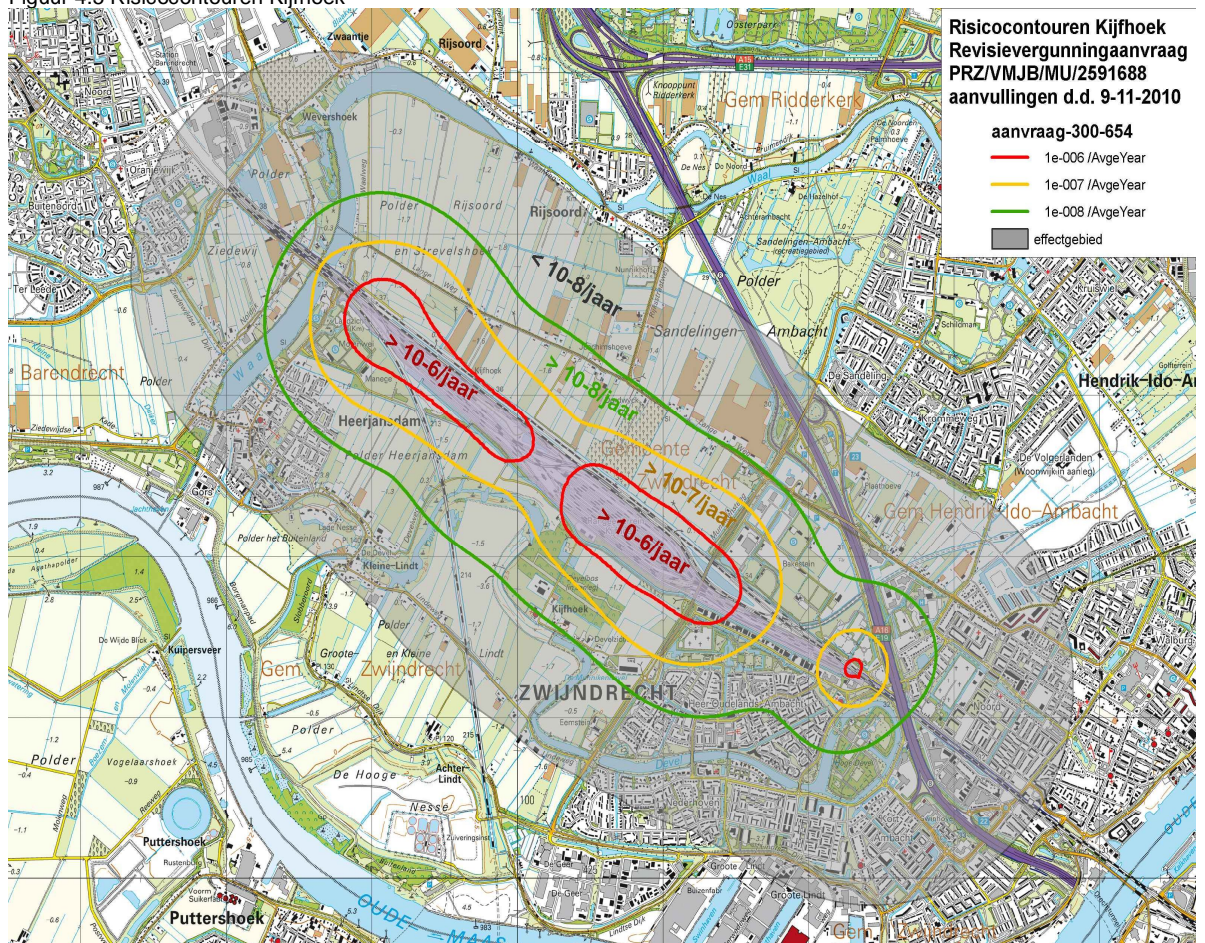
Ridderkerk heeft te maken met alle vormen van externe veiligheid met uitzondering van de luchtvaart. Dit heeft voor een belangrijk deel te maken met de ligging van Ridderkerk ten opzichte van belangrijke transportassen, ingeklemd tussen snelwegen, water- en spoorwegen. De belangrijkste risicodragende objecten zijn:

- Opslag van gevaarlijke stoffen bij bedrijven (o.a. LPG-tankstations), die onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) vallen of belangrijk zijn in het kader van het externe veiligheidsbeleid.
- Vervoer van gevaarlijke stoffen via de rijkswegen A15 en A16.
- Vervoer van gevaarlijke stoffen via de vaarwegen de Noord en de Nieuwe Maas.
- Opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen op/via rangeerterrein Kijfhoek.
- Transport van gevaarlijke stoffen via ondergrondse buisleidingen.
- Vervoer gevaarlijke stoffen over de gemeentelijke route (Rotterdamseweg).

Hoewel de meeste 'risicovolle objecten' in de gemeente op zichzelf bekend zijn, bestaat nog onvoldoende inzicht in de externe veiligheidsrisico's die alle risico-objecten tezamen veroorzaken. Dit is deels toe te schrijven aan het nog ontbreken van (nieuwe) wetgeving, die een basis biedt om deze risico's op een goede wijze te bepalen. Op deze nieuwe wetgeving wordt wel geanticipeerd op het moment dat deze van kracht wordt.

Op figuur 4.5 zijn de risicocontouren van Kijfhoek te zien. Op deze kaart is te lezen dat de Gemeente Ridderkerk binnen de contourenlijn valt.

Figuur 4.5 Risicocontouren Kijfhoek

4.5.2. Wet- en regelgeving

Het landelijke externe veiligheidsbeleid is neergelegd in het Nationaal Milieubeleidsplan 4. De basis van het risicobeleid is dat het gevaar van een activiteit acceptabel is wanneer:

- Op een bepaalde plaats een daar aanwezig individu geen hogere kans op overlijden heeft dan maatschappelijk is geaccepteerd (het plaatsgebonden risico);
- De kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers voldoet aan de daaraan gestelde norm (het groepsrisico).

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op 3 aspecten, namelijk beleid voor inrichtingen, beleid voor transport gevaarlijke stoffen en beleid voor luchtvaart. Belangrijkste wettelijke kaders voor het externe veiligheidsbeleid zijn de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening.

Het beleid voor inrichtingen is uitgewerkt en vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Het beleid voor transport van gevaarlijke stoffen is volop in ontwikkeling. Zowel voor transport via buisleidingen, transport over het spoor, over water en over de weg worden nieuwe (afstands)normen opgesteld.

Om uitvoering en handhaving van het externe veiligheidsbeleid in Nederland op het gewenste niveau te krijgen heeft het kabinet Balkenende I in 2002 extra middelen gereserveerd voor het externe veiligheidsbeleid. Dit geld wordt via de provincies verdeeld op basis van een programmafinanciering. Elke provincie krijgt voor provinciale en gemeentelijke taken geld uit deze programmafinanciering op basis van een vastgesteld programma. De projecten binnen het programma moeten er op gericht zijn de te behalen kwaliteitsverbetering ook in de toekomst vast te houden. Een aantal projecten zijn daarom gericht op investeren in het kennisniveau, risico-inventarisatie en het opzetten en uitbouwen van de samenwerking.

4.5.3 Wat doet de gemeente

De Hoofddoelstelling Externe Veiligheid 2014: risico's van risicodragende activiteiten zo veel mogelijk minimaliseren en de handhaving van alle risicodragende activiteiten uitvoeren op een verantwoord niveau.

Risicodragende activiteiten binnen de invloed van woongebieden hebben de hoogste prioriteit.

Deelstellingen Externe Veiligheid milieuprogramma 2011-2014:

- Het beheersen van de externe veiligheidsrisico's bij bedrijven door een strikte periodieke handhaving en het waar nodig vernieuwen van bestaande milieuvergunningen (samen met de DCMR).
- Toetsing van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen op externe veiligheidsnormen.
- Het opstellen van een externe veiligheidsvisie (Startnotitie Externe Veiligheidsvisie¹⁴) voor stationaire bronnen, transportroutes gevaarlijke stoffen en transportleidingen, waarbij een kader ontstaat voor toetsing van externe veiligheidsaspecten bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (samen met DCMR en VRR).
- Anticiperen bij rampbestrijding

Producten:

Visie Externe Veiligheid (2011)

¹⁴ Voor de startnotitie Externe Veiligheidsvisie:
<http://intranet.ridderkerk.nl/pdf/SO/Startnotitie%20Externe%20Veiligheidsvisie.pdf>

4.6 Natuur- en Milieu Educatie

4.6.1. Situatieschets

"Een beter milieu begint bij jezelf"! De populaire slagzin uit begin jaren '90 van de vorige eeuw is eigenlijk nog steeds heel actueel. Deze overheids campagne was zo ontwikkeld dat op allerlei niveaus en door allerlei organisaties op kon worden ingehaakt. Een campagne voor iedereen, maar vooral door iedereen.

Doel was – en is nog steeds – het creëren van draagvlak voor milieubeleid: *"Milieubewust gedrag moet geïntegreerd worden in de levensstijl van mensen ten aanzien van vervoer, energie, afval etc. Een verinnerlijking van milieuvriendelijke waarden en normen kan als basis dienen om dat gedrag te veranderen. De milieuvorlichtingscampagne 'Een beter milieu begint bij jezelf' begin jaren negentig moet dat draagvlak scheppen voor verregaande milieumaatregelen. De campagne is dus niet alleen informerend, maar ook gericht op mentaliteits- en gedragsverandering."*

Ridderkerk pakt haar verantwoordelijkheid om de inwoners en ondernemers te enthousiasmeren om milieubewust gedrag te vertonen. Jaarlijks haakt de gemeente aan bij verschillende landelijke acties voor afzonderlijke doelgroepen. Tevens organiseert de gemeente zelf ook de nodige activiteiten.

4.6.2. Wet- en regelgeving

Verdrag van Aarhus

Het Verdrag van Aarhus (1998) beschrijft het recht op toegang tot milieu-informatie, het recht op inspraak in de besluitvorming en de toegang tot de rechter. Dit verdrag leidt tot een grotere mate van openbaarheid van milieu-informatie en een breder begrip hiervan.

Nota en uitvoeringskader Natuur en Milieu Educatie 2008-2011

Het Programmabureau Natuur, Milieu en Educatie (NME) voert namens de rijksoverheid de NME-nota (en het daarbij behorende uitvoeringskader) 'Kiezen, leren en meedoen' uit en streeft naar versterking van natuur- en milieueducatie (NME) in Nederland.

Vereniging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling

Ridderkerk is lid van de Vereniging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling (GDO). Dit is een bestuurlijk netwerk, dat zich inzet om vooral burgers te betrekken bij duurzame ontwikkelingen aan de hand van de Nota NME 2008-2011 en het uitvoeringskader.

4.6.3. Wat doet de gemeente?

Communicatie

Goede informatie-uitwisseling is een voorwaarde voor het slagen van ieder beleidsproces. Draagvlak en enthousiasmeren zijn hierbij sleutelwoorden. Communicatie is daarom een constante factor in het gehele proces. Het gaat dan zowel om interne communicatie met andere beleidsvelden als om communicatie gericht op externen.

Milieucommunicatie

Het doel van milieucommunicatie is onder meer het volgende:

- Burgers vanaf jonge leeftijd betrekken bij hun directe leefomgeving en stimulering milieuvriendelijk gedrag. Een heel goed voorbeeld is de kinderboerderij in Ridderkerk. Educatie voor het aanleren van normen en waarden (een beter milieu begint bij jezelf).
- Stimulering eigen verantwoordelijkheid door middel van beleving en betrokkenheid.
- Volwassen burgers betrekken bij de directe leefomgeving, het milieubeleid en duurzaamheid door middel van positieve prikkelende signalen en acties.
- Samen met de bewoners, bedrijven en andere externen de milieumaatregelen omarmen en gezamenlijk de verschillende milieu-initiatieven oppakken.

Milieucommunicatie is een essentieel instrument om te informeren, voor het creëren van draagvlak en om gedragsverandering te stimuleren. In verband hiermee zal bij elk van de besluiten op milieugebied worden aangegeven of en hoe het communicatie instrument door Ridderkerk ingezet zal worden. Communicatie valt uiteen in:

- Informeren en etaleren
- Betrekken en participeren
- Stimuleren en faciliteren
- Educatie

Informeren en etaleren

Regelmatig resultaten en successen, zowel van binnen de gemeente zelf als van elders, etaleren schept een blijvend beeld, dat aan milieu en duurzaamheid gewerkt is en wordt. Via de Combinatie, de regionale pers, de gemeentelijke website of andere communicatie-instrumenten kunnen de resultaten onder de aandacht gebracht worden. Het geven van informatie over de kansen binnen Ridderkerk geeft inzicht waar en hoe resultaten binnen de gemeente behaald kunnen worden. Het etaleren van de resultaten en successen prikkelt de inwoners om ook zelf aan de slag te gaan.

Betrekken en participeren

Al eerder is opgemerkt dat het belangrijk is om externe actoren te betrekken in het proces. Daarnaast kan de betrokkenheid van externe actoren vergroot worden door ze zelf mee te laten participeren (bijvoorbeeld de Werkgroep Lucht en Geluid van Wijkoverleg West en het Beleidsplatform Natuur, Milieu en Duurzaamheid) en te betrekken bij milieuactiviteiten in de eigen omgeving. Belangrijk hierbij is dat achteraf een terugkoppeling plaatsvindt van de resultaten van deze participatie en betrokkenheid.

De jarenlange samenwerking met de Stichting Natuur en Milieu Educatief Centrum Ridderkerk en de Natuurvereniging Ridderkerk (Milieuweken en andere activiteiten in het NME Centrum) wordt voortgezet en waar mogelijk geïntensiveerd.

Stimuleren en faciliteren

Het doel is dat de gemeente samen met de bewoners, bedrijven en andere externen de milieumaatregelen omarmt en gezamenlijk de verschillende milieu-initiatieven oppakken. Door hier in kaart te brengen wie de actieve groeperingen zijn en wat hun mogelijkheden zijn kunnen vervolgens vanuit de gemeente de juiste prikkels worden gegeven en activiteiten worden gestimuleerd. De gemeente kan hierbij faciliteren door het beschikbaar stellen van materiaal, vergaderlocatie en/of financiële middelen.

Momenteel zijn er diverse subsidiemogelijkheden voor energiebesparing en duurzame energie gericht op particulieren en bedrijven om hen tot initiatieven te stimuleren. Voorlichting aan deze doelgroepen over de subsidieregelingen draagt bij aan de realisering van de beleidsdoelen. Een digitaal energieloket is een mogelijkheid.

Educatie

Het verkrijgen van kennis en informatie leidt ertoe dat mensen daarnaar gaan handelen. De basisscholen maken naar vermogen gebruik van het activiteiten aanbod dat de gemeente faciliteert. Natuur- en milieueducatie is een vast onderdeel van de lokale educatieve agenda. Zo wordt getracht bij de kinderen de basis te leggen voor een structureel andere wijze van handelen. Daarnaast stimuleert de gemeente ook de mogelijkheden tot bezoek aan het NME Centrum waar scholen leskisten kunnen huren en lessen kunnen regelen zodat de kinderen ook inzicht in het belang van de natuurwaarden voor onze leefomgeving opdoen.

De gemeente Ridderkerk volgt in dit verband de activiteiten van de Vereniging GDO (zie hierboven) omdat aansluiting bij landelijke ontwikkelingen hierbij effectiever zijn dan zelf het wiel te moeten uitvinden. Daarnaast wil Ridderkerk de mogelijkheden tot samenwerking gaan onderzoeken en, indien mogelijk, aangaan in BAR-verband.

Deel doelstellingen Educatie en Communicatie milieuprogramma 2011-2014

- Europese Mobiliteitsweek, scholenactie Groene Voetstappen en ambtenarenactie Fietsen Scoort (september 2011, jaarlijks terugkerend)
- Nacht van de Nacht (oktober 2011, jaarlijks terugkerend)
- Promoting Klimaatstraatfeest voor inwoners (oktober 2011, jaarlijks terugkerend)
- Actie Stooktabel voor particulieren met serie energieartikelen "Zuinig met energie" (oktober/december 2011, jaarlijks terugkerend)
- Vuurwerkvoorlichtingcampagne (december 2011, jaarlijks terugkerend)
- Warme truiendag voor de scholen (februari 2012, jaarlijks terugkerend)
- Milieuweken voor alle groepen 6 (mei 2012, jaarlijks terugkerend)

Producten

Voortzetten van de jaarlijkse activiteiten

5. DCMR

De DCMR (Milieudienst Rijnmond) voert voor de gemeente Ridderkerk een aantal taken uit. Naast taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voert de DCMR nog andere belangrijke milieutaken uit (milieudoelen).

5.1 Programma's DCMR

In dit hoofdstuk een overzicht van alle taken die de DCMR uitvoert voor de gemeente, onderverdeeld in een viertal programma's:

1. Programma Vergunningverlening
2. Programma Toezicht en Handhaving (milieudoelen)
3. Programma Ruimtelijke Ontwikkeling
4. Programma Leefomgevingkwaliteit

Per programma zal kort worden toegelicht wat de werkzaamheden zijn en wat de begroting is per programma op de totale begroting aan de hand van het werkplan 2011 (a €750.000). De bedragen die hier genoemd worden zijn afgerond. Ter verduidelijking: het werkplan 2011 loopt nog tot eind dit jaar. Pas daarna is inzichtelijk welke kosten precies zijn gemaakt, het gaat hier om de begroting. In het werkplan 2011 van de DCMR voor de Gemeente Ridderkerk is uiteraard de volledige toelichting te vinden, zowel op de programma's en milieudoelen als op de begroting¹⁵.

Programma Vergunningverlening

Onder het programma vergunningen vallen uiteraard alle vergunningen die door de DCMR opgesteld worden. Uiteindelijk blijft de Gemeente Ridderkerk zelf eindverantwoordelijk voor het afgeven van vergunningen. Ook voert de DCMR een actualisatietoets uit op bestaande vergunningen en zet zij zich flexibel in bij het uitvoeren van de beheerstaken in het kader van de vergunningverlening.

Begroting: €90.000

Programma Toezicht en handhaving

In het programma toezicht en handhaving vallen voornamelijk bedrijfscontroles. Preventieve controles, administratieve controles maar ook het opstellen van een proces verbaal of het opleggen van een dwangsom hoort hier toe. De centrale meldkamer valt ook onder dit programma waar inwoners terecht kunnen met milieuklachten. Tevens zijn de volgende 9 milieudoelen opgenomen in dit programma.

Begroting: €450.000 (€45.000 voor milieudoelen)

1. Milieudoel Energie: het beoordelen van bedrijven en instellingen op hun energie prestatie, controleren van deze bedrijven indien het jaarlijks verbruik boven de 50.000kWh is of meer dan 25.000 m₃ gas.

2. Milieudoel Geur: de aanpak is in 2011 gericht op het doorlichten van grote bedrijven op geurmaatregelen en Best Beschikbare Technieken

3. Milieudoel Externe Veiligheid: gericht op bedrijven die in het risicoregister voorkomen voor de regio Rijnmond (voornamelijk controles)

4. Project Glastuinbouw. Dit project heeft prioriteit vanwege de overlap in milieudoelen als energie, lucht en afvalwater. DCMR controleert projectmatig 500 glastuinbouwbedrijven.

5. Milieudoel vervoermanagement: In beeld brengen en benutten van kansen van de vervoermanagement aanpak voor alle Rijnmondgemeenten.

6. Milieudoel Geluid: is voornamelijk gericht op horecabedrijven aangezien zij de grootste klachtenveroorzakers zijn.

7. Milieudoel Lucht: het controleren van grote bedrijven (welke vallen onder het Oplosmiddelenbesluit) die hun emissies nog niet goed beheersen. Ook onder milieudoel 7 vallen reguliere controles aan de kleine bedrijven (welke vallen onder het Activiteitenbesluit) voor VOS reducerende maatregelen.

Onder het milieudoel Lucht vallen 2 projecten. Project fijn stof: bedrijven die meer dan 1.000 kg fijn stof uitstoten per jaar. Project 2: gericht op NO_x/stookinstallaties: bedrijven die jaarlijks meer dan 1.000 kg NO_x uitstoten (petrochemische industrie en glastuinbouw).

¹⁵ Werkplan DCMR, 11 januari 2011, documentnummer 21133577

8. Milieudoel afval: preventie, hergebruik en milieuhygiënisch verantwoorde verwerking van het ontstane afval bij bedrijven.

9. Milieudoel Afvalwater: implementatie van de waterwettaken

Programma Ruimtelijke Ontwikkeling

Onder dit programma vallen alle taken die te maken hebben met advisering voor ruimtelijke ordening, bouwplannen en bestemmingsplannen

Begroting: €20.000 (het aandeel op de begroting is laag: veel kennis is in eigen huis)

Programma Leefomgevingkwaliteit

Het laatste programma is die van leefomgevingskwaliteit. Onder dit programma vallen alle vragen die aan de DCMR gesteld worden als de expertise zelf niet in huis is (dit kan variëren tot vragen over geluidberekeningen op de gevel van een huis tot een vraag op het terrein van externe veiligheid). Ook de liaison van de DCMR voor de Gemeente Ridderkerk valt onder dit programma.

Begroting: €190.000

6 Financiële onderbouwing

Voor de uitvoering van het milieubeleid van de gemeente Ridderkerk is in tabel 6.1 de begroting opgenomen van 2011 t/m 2014. In deze begroting zit ook de begroting voor de DCMR over het jaar 2011. Aangezien het werkplan voor 2012 nog moet worden goedgekeurd kan voor de jaren 2012 t/m 2014 geen begroting worden gegeven.

Tabel 6.1 Begroting Milieu 2011 t/m 2014

Bodem	2011	2012	2013	2014
Bodeminformatie systeem	€ 23.600,00	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
Bodembeleid				
Bodemkwaliteitskaarten	€ 30.000	€ 0	€ 0	€ 0
Bodemonderzoek en saneringen	€ 100.600	€ 20.300	€ 20.300	€ 20.300
ISV 3 gelden (*1)				
Lucht	2011	2012	2013	2014
Rapportage Luchtkwaliteit	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
Meetpunt Luchtkwaliteit DCMR Hogeweg	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500
Uitvoeren Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014 (*2)	€ 27.000	€ 0	€ 0	€ 0
Geluid	2011	2012	2013	2014
Uitvoeren Actieplan Geluid (2008)	€ 10.000	€ 20.000	€ 10.000	€ 10.000
Sanering A-lijst (overeenkomst formeel nog sluiten)	€ 271.000 (*3)	€	€	€
Klimaat & Energie	2011	2012	2013	2014
Subsidieregeling	€ 27.000	€ 0	€ 0	€ 0
Uitvoering Energie projecten	€ 9.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
SLOK	€ 41.800	€ 8.000	€ 0	€ 0
Externe Veiligheid	2011	2012	2013	2014
Visie Externe Veiligheid	Geen extra kosten			
Educatie & Communicatie	2011	2012	2013	2014
Educatie Communicatie	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
DCMR	2011	2012	2013	2014
Vergunningverlening	€ 90.000			
Toezicht & handhaving (*4)	€ 450.000			
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 20.000			
Leefomgevingskwaliteit	€ 190.000			

Bij de tabel 6.1:

Bodem

*1: ISV 3 gelden. Er wordt momenteel bekeken of de bestuursovereenkomst wordt aangegaan. Dit is mede afhankelijk van de financiële risico's die hieraan vastzitten. Het besluit tot aangaan of niet zal nog dit jaar (2011) genomen worden.

Lucht

*2: Uitvoeren Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014. Waarschijnlijk zal een deel van de €27.000 door worden geschoven naar 2012.

Geluid

*3: Sanering A-lijst. De bestuursovereenkomst (ook in het kader van ISV 3) moet formeel nog worden ondertekend. De specifieke met betrekking tot de betaling moeten nog worden besproken. Het totale bedrag van €271.000 zal waarschijnlijk over 2011 t/m 2014 worden verdeeld.

DCMR

*4: Toezicht en handhaving. Onder het programma Toezicht en handhaving (programma 2) zijn ook de milieudoelen opgenomen. Van de €450.000 die wordt uitgetrokken voor dit programma is €45.000 gereserveerd voor de milieudoelen.

7 Evaluatie & Monitoring

Om ervoor te zorgen dat het Milieuprogramma 2011-2014 niet een beleidsstuk in de kast wordt maar daadwerkelijk wordt uitgevoerd is er via 2 verschillende wegen voor borging gezorgd. Via monitoring door middel van het afdelingsplan en door tussentijdse evaluatie van het programma.

7.1 Monitoring milieuprogramma 2011-2014

Om ervoor te zorgen dat de acties, opgenomen in het milieuprogramma, ook daadwerkelijk volgens schema worden uitgevoerd is ervoor gekozen deze acties op te nemen in de bestuurlijke planning. Hieronder volgt een compleet overzicht (tabel 7.1) per thema van alle producten die zijn opgenomen in dit milieuprogramma verdeeld naar het jaar waarin het product moet worden opgeleverd. In tabel 7.2 (blz. 36) is een overzicht te vinden van alle (deel)doelstellingen voor alle thema's.

Tabel 7.1 Overzicht producten per thema

	2011	2012	2013	2014
Bodem	Internetmodule voor de ontsluiting van bodeminformatie	Bodem-kwaliteitskaarten en bodembeleid (BAR)		
Lucht	Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014	Uitvoeren Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014	Uitvoeren Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014	Uitvoeren Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014
Geluid	Sanerings-programma A-lijst	Geluidbelasting-kaarten Rapport Geluidsmetingen DCMR	Actieplan Geluid	
Klimaat & Energie		CO2 Footprint Beleidskader Windenergie		CO2 Footprint
Externe Veiligheid	Visie Externe Veiligheid			
Natuur- en Milieu Educatie	Voortzetten jaarlijkse activiteiten	Voortzetten jaarlijkse activiteiten	Voortzetten jaarlijkse activiteiten	Voortzetten jaarlijkse activiteiten

Tabel 7.2 Overzicht doelstellingen per thema

Thema	Doelstellingen
Bodem	<p>Het verkrijgen van volledig inzicht in de totale bodemproblematiek en saneringsopgave van de gemeente</p> <p>Het saneren dan wel beheersen van de spoedeisende locaties voor 2015</p> <p>Het actualiseren van de bestaande bodemkwaliteitskaarten en het bodembeleid in 2012 in BAR-verband</p> <p>Ontsluiten van bodeminformatie via internet</p> <p>Handhaving van het bouwstoffenbesluit in samenwerking met de DCMR</p> <p>Streven naar maximaal hergebruik van vrijkomende grond</p> <p>De vervuiler betaald indien mogelijk</p>
Lucht	<p>Uitvoeren acties Actieplan Luchtkwaliteit 2011-2014</p> <p>Ministerie van I en M wijzen op haar verantwoordelijkheid</p> <p>Overleg Waterschap downgraden Rotterdamse weg</p> <p>Plaatsen van groen ter verbetering van de luchtkwaliteit</p> <p>Monitoren gebruik laadpalen</p>
Geluid	<p>Wijzen ministerie I en M op noodzaak schermen</p> <p>Aandringen Stil asfalt Rotterdamse weg</p> <p>Uitvoeren acties actieplan Geluid</p>
Klimaat & Energie	<p>Uitvoeren Regionale Klimaatagenda</p> <p>Streven naar Klimaatneutrale gemeente</p> <p>Stimuleren duurzame energie</p> <p>Opstellen beleid windenergie</p> <p>Maken CO2 Footprint</p> <p>Inventarisatie Groene Daken</p> <p>Monitoring duurzame inrichting bedrijventerreinen</p>
Externe Veiligheid	<p>Beheersen Externe Veiligheidsrisico's</p> <p>Toetsen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen op externe veiligheidsnormen</p> <p>Opstellen Externe Veiligheidsvisie</p> <p>Anticiperen bij rampbestrijding</p>
Natuur- en Milieu Educatie	<p>Europese mobiliteitsweek, Groene Voetstappen en Fietsen Scoort</p> <p>Nacht van de Nacht</p> <p>Klimaatstraatfeest</p> <p>Stooktabel</p> <p>Vuurwerkvoorlichting</p> <p>Warme truiendag</p> <p>Milieuweken</p>

7.2 Evaluatie milieuprogramma 2011-2014

In de startnotitie Milieuprogramma 2011-2014 is opgenomen dat het milieuprogramma jaarlijks zal worden geëvalueerd middels een voortgangsrapportage. Dit betekent een evaluatie op de volgende momenten:

- Juli 2012, eerste tussentijdse evaluatie (voortgangsrapportage)
- Juli 2013, tweede tussentijdse evaluatie (voortgangsrapportage)
- Eind 2014, definitieve evaluatie

Bijlagen I: participatie Milieuprogramma

Notulen Overleg Input Milieuprogramma 13 april 2011, kamer A 103

Aanwezig:

D. de Winter, Werkgroep Lucht en Geluid, Wijk West
J. Mulders, Werkgroep Lucht en Geluid, Wijk West
A. Keijzer, Werkgroep Lucht en Geluid, Wijk West
G. Koppen, Beleidsplatform Natuur, Milieu en Duurzaamheid
G. Elkhuisen, Beleidsplatform Natuur, Milieu en Duurzaamheid
T. Hindriks, Beleidsplatform Natuur, Milieu en Duurzaamheid
A. Kazen, gemeente Ridderkerk
A. Govaart, gemeente Ridderkerk
I. Wolters, gemeente Ridderkerk (notulen)

Agendapunten

- 1) Evaluatie oude milieuvisie
 - 2) Input nieuw milieuprogramma per thema
 - 3) Actieplan Luchtkwaliteit Ridderkerk 2011-2014
 - 4) Algemeen
-

1) Evaluatie oude Milieuvisie

Looptijd van de oude Milieuvisie is van 2006 tot 2014. Het college heeft besloten om de Milieuvisie te vernieuwen.

Redenen:

Er spelen meer thema's nu, bepaalde informatie is verouderd, de schaa sprong is er niet in verwerkt. Daarnaast hebben veel thema's vage lange termijn doelstellingen. Er staan veel doelen in waardoor de aandacht verspreid is en dus van alles wat gedaan wordt. Gebleken is dat dit niet werkt. We hebben nog maar twee milieumedewerkers die alles, wat in de oude Milieuvisie staat, niet kunnen uitvoeren.

Reacties:

- Halverwege de looptijd is een opfrissing prima (G. Koppen)
Inderdaad beter om te clusteren, het beleid is nu te versnipperd.
- We moeten nieuwe ontwikkelingen blijven volgen (G. Elkhuisen)
- Prima actie (D. de Winter)

2) Input nieuw milieuprogramma per thema

Lucht

Geen toevoegingen

Geluid

Geen toevoegingen

Als belangrijke punten worden genoemd:

- Geluidschermen
- Aarden wal: Het Beleidsplatform heeft aan het college een voorstel gedaan om contact te zoeken met de Grondbank Rotterdam (zie notulen februari 2011). G. Koppen stuurt het door naar de gemeente. Alex belooft ernaar te kijken.
- Het knippen van de Rotterdamse weg en max. snelheid naar 50 km/u
- Over de geluidschermen is eind 2011 pas iets duidelijk. Voorfinanciering is niet aan de orde.
Er is ca. 6,5 miljoen Euro mee gemoeid. Er komt 1,5 km scherm verdeeld over twee plaatsen.

Vraag aan de Werkgroep en het Beleidsplatform: Wilt u ook voorbereidend werk doen om te kijken wat voor soort schermen we het liefst willen hebben? Zodra de financiering rond is, kunnen we dan direct deze uitwerking op tafel leggen. Beide groepen gaan aan de slag.

- T. Hindriks: In hoeverre wordt het thema lucht meegenomen in de groenplannen van het stedelijk gebied?

A. Govaart: Hierin wordt door het nieuwe Actieplan Lucht voorzien. Er ligt al een besluit om de Rotterdamseweg te knippen en de max. snelheid terug te brengen naar 50 km/u

- D. de Winter: Wat zijn de 12 maatregelen uit het Actieplan Luchtkwaliteit? A. Govaart zal dit mailen.

- G. Koppen: Voor het onderzoek naar alternatieve schermen hebben we 6 maanden de tijd. Mogen wij andere partijen benaderen voor suggesties? A. Govaart: Ja, graag. Suggesties zijn welkom.

- D. de Winter: Op de Donckselaan wordt geluidsoverlast ervaren van de Rotterdamseweg.

Klimaat/energie

Het oude Klimaatbeleidsplan liep tot 2007. Er is nog geen nieuw. Ridderkerk haakt aan bij het uitgangspunt van Rotterdam om in 2025 40% minder CO2 te meten ten opzichte van 1990.

We hebben de SLOK-subsidie en we doen mee met 6 projecten van de Stadsregio.

Enkele projecten:

- aanscherpen van de energie-eisen in de sociale woningsector. Het projectplan hiervoor wordt gekoppeld aan de woningmarktafspraken. In de klimaatparagraaf is de doelstelling opgenomen om 2% energiereductie te bewerkstelligen in de woningmarkt. Er wordt samengewerkt met Woonvisie om de doelstellingen te halen. Doelstellingen: goed voor het klimaat en zeker ook voor de portemonnee.
- Subsidie op duurzame energiesystemen, zoals zonneboilers.
D. de Winter meldt dat Greenchoice gratis zonnepanelen op daken plaatst. Kunnen we daar in Ridderkerk ook wat mee? **J. Mulders zoekt hier nog wat voor uit.**
- Groene daken. Er zijn plannen om met infrarood luchtfoto's te maken van daken waardoor je kunt zien waar energie verloren gaat. Wethouder A. den Ouden is hierover enthousiast.
G. Elkhuzen: Goed dat we ons richten op de particuliere woningbezitters maar vooralsnog moeten we ons concentreren op de grote spelers.
T. Hindriks: Goed dat we ons richten op de particuliere woningbezitters maar we moeten als gemeente ook laten zien dat we zelf wat gaan doen met groene daken, als voorbeeldfunctie.
- Er worden 5 elektrische laadpalen geplaatst in de gemeente. Mensen die op eigen terrein hun auto kunnen opladen, moeten dat doen. Parkeren bij zo'n punt is niet handhaafbaar. Kunnen er geen bijzondere parkeerplaatsen gecreëerd worden voor elektrische auto's net als voor invalide parkeerplaatsen? Is bij Van der Valk een goede plek?

Gert Koppen: Naar aanleiding van de Kadernota 2011: klimaatadaptatie.

Het klimaat verandert, er komen heviger regenbuien, steeds meer mensen bestraten hun achtertuin, waardoor het rioelstelsel dubbel belast wordt. Hier heeft het Platform suggesties voor gedaan. **G.**

Koppen mailt deze naar A. Govaart.

G. Koppen heeft een uitnodiging ontvangen voor de Klimaatadaptatie op 16 april 2011.

In dit verband is "opvoeding" van de burgers een enorme taak voor de gemeente. Je moet de burgers belonen met reductie, zodat hun bijdrage aan het milieu terugvloeit in de portemonnee.

Er moet iets gedaan worden met riolering. In Duitsland hebben de burgers vermindering rioelbelasting. T. Hindriks vindt dat wij veel over anderen praten. Het gaat erom wat de gemeente zelf doet in plaats van het activeren van burgers.

A. Govaart zegt dat dit juist de bedoeling van de schaa sprong is.

G. Koppen voegt nog toe dat het niet gelijk goed hoeft te gaan. Het moet wel een bepaalde richting op.

Bodem

De gemeente houdt zich in hoofdzaak bezig met:

- Saneren van verontreinigingen

In 2015 moeten alle spoedlocaties gesaneerd zijn c.q. beheerd worden.

Er zijn 3 soorten spoed: humaan – ecologisch – verspreiding risico's

- Het in goede banen leiden van grondverzet binnen de gemeente

Bodemkwaliteitskaart, samengesteld uit alle bestaande bodemonderzoeken. Samenwerking met BAR-gemeenten. Bodembeleid wordt regionaal bekeken in samenwerking met DCMR.

G. Koppen meldt dat het Beleidsplatform als externe actor die een bijdrage kan leveren bij de voorbereidingen voor het Implementatie Besluit Bodemkwaliteit uitgenodigd zou worden. Hij heeft niets meer gehoord.

A. Kazen zegt dat nadat een keuze is gemaakt voor een bepaald beleid (landelijk of gebiedsgericht), er een uitnodiging komt.

Externe Veiligheid

A. Kazen: de startnotitie voor een nieuw beleid is onlangs vastgesteld door het college.

De bedoeling is dat er een integrale visie komt. G. Koppen wil ook graag naar het concept kijken. Dit is al vastgelegd in de startnotitie.

J. Mulders: Zijn er bij Nieuw Reijerwaard nog risico's door bijvoorbeeld de ammoniak voor koelinstallaties?

A. Kazen: Al zullen de contouren niet groot zijn, er zal zeker op gelet worden.

G. Koppen: Goed kijken naar de contouren; een communicatieplan is goed; hoe gaat de hulpverlening; is er mogelijkheid voor CO2-gebruik voor opslag?

Milieucommunicatie/Educatie

G. Koppen: Communicatie is een advies/wens in de Kadernota.

De Combinatie is voor veel mensen onoverzichtelijk. Voor gewone burger te moeilijk.

T. Hindriks: Niet alleen in de krant schrijven. De voorlichting Energieloket in het NME Centrum trok boven verwachting veel aandacht. Ga op deze manier door met het presenteren van onderdelen uit het nieuwe milieuprogramma. Er staat veel informatie op de website, maar dit is moeilijk te vinden.

Meer interviews met Arie den Ouden waarin hij communiceert wat er gaat gebeuren, wat we doen, etc.

A. Kazen: Onlangs is vastgesteld dat we als gemeente veel beter moeten communiceren. Dat we duidelijker naar voren brengen wat we doen en wat we goed doen.

G. Koppen: Is er een wethouder met Communicatie in de portefeuille? Nee.

Informatie via Wijkcentrum, Wijkoverleggen, zelf aanschuiven bij het beleidsplatform, in de hal van het gemeentehuis moet regelmatig ruimte zijn voor presentaties van de eigen organisatie.

3) Actieplan Luchtkwaliteit Ridderkerk 2011-2014

Het Actieplan Luchtkwaliteit is vastgesteld door het College en zal eind mei op de agenda staan van de raad. Tot dit moment kunnen nogmaals reacties worden toegestuurd over het plan. De conceptversie wordt aan het beleidsplatform en de werkgroep toegestuurd. Dit omdat de vorige termijn om te reageren erg kort was. De reacties worden aan het plan toegevoegd in een addendum.

4) Algemeen

- In hoeverre past het onlangs gemaakte bomenbeleidsplan in het nieuwe milieuplan? (D. de Winter)
Antwoord: Dit wordt apart bekeken (A. Govaart)

- Kun je het milieuplan niet integreren in een groot groen beleidsplan? (T. Hindriks)

Antwoord: Andersom ligt meer voor de hand: een 'groen' plan meenemen in het milieuplan. A. Kazen vertelt dat het milieuplan wel bij andere afdelingen wordt neergelegd. De milieueffecten van het groen zal Hanke Boom dan bekijken. Er is ook nog een plan voor groenaanplant in Wijk West (plan Alterra). Dit staat ook los van het milieuplan. In de oude milieuvisie waren alle thema's meegenomen, ook die van andere afdelingen. In het nieuwe plan komen alleen de thema's waar Milieu expliciet mee bezig is. Groen, water en riolering worden apart hiervan behandeld.

- Kijk ook naar de motie Van Andel (Behoud bomen en extra aanplant van bomen) – (D. de Winter)

- Waarom zijn wij niet betrokken geweest bij het bomenbeleidsplan? (D. de Winters)

Antwoord: **Dit moet aan Hanke Boom gevraagd worden.**

Schaalsprong

Het is de bedoeling om meer actief te gaan optreden richting andere overheden, al dan niet samen met andere regiogemeenten en BAR-gemeenten.

D. de Winter: De structuurvisie is basis van het nieuw op te stellen milieuprogramma. Er wordt ook aangegeven dat eerste naar de eigen gemeente wordt gekeken en dan pas samenwerking wordt gezocht met de omliggende gemeenten. Ben je dan niet te laat als het gaat om grote ontwikkelingen als Nieuw-Reijerwaard en de brug naar Krimpen?

A. Kazen: Het idee is dat je eerst zorgt dat je het zelf goed voor elkaar hebt, voordat je naar buiten gaat.

D. de Winter: Kunnen we eerder met regiogemeenten samenwerken?

A. Govaart: We moeten niet defensief optreden. Meer laten zien hoe wij dingen doen, en vanuit een positieve gedachte anderen benaderen. Daar bereik je meer mee.

D. de Winter: Dit is in lijn met wat mevrouw E. Verkoelen zei.

A. Kazen: De lijn is nu: binnen de gemeente de zaken goed regelen, zodat dit ook niet tegen je gebruikt kan worden door andere overheden. Voor grote dingen trekken we direct samen op.

D. de Winter: Ik pleit voor grotere samenwerking in regioverband, bijvoorbeeld Deltapoort, Algeracorridor, Zwijndrecht, etc. Die ontwikkelingen heb je ook nodig voor je stedelijk beleid.

A. Govaart: Dat blijft lastig. Veel van zulke grote projecten is nog niet duidelijk. Daar kun je dus nog geen rekening mee houden. Wij zitten er zelf niet bij. Ron Boom wel namens Ridderkerk.

Plastic afval: In Rotterdam wordt het niet meer gescheiden. Hoe zijn de plannen hier?

In 2013 komt de vergoeding te vervallen die de gemeente krijgt voor het plastic ophalen. VNG behandelt dit. Deze vraag gaat naar Marco Zijlmans.

Glasafvalbakken: zijn op veel plekken niet toereikend. Er staan vaak tassen/dozen met glas naast.

G. Koppen: In de Structuurvisie spreekt men over verbindend openbaar groen. Valt dat ook onder milieu, deze buffer rondom Ridderkerk?

A. Kazen: Ruimtelijke Ordening doet hier veel mee door het vast te leggen in bestemmingplannen. Komt niet of minimaal in het Milieuprogramma terecht.

Planning Milieuprogramma:

- Mei/juni? concept langs Beleidsplatform en Werkgroep
- voor juli: stuk bij de wethouder
- college van b en w
- in september in de gemeenteraad